

750-2-52
17-12-52

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1018, Toronto 8, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,101

PENKTADIENIS, GRUODZIO (DECEMBER) 12, 1952, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXI

Pietų Korėjos reakcionieriai sutiko Eisenhowerą su obal-
siais: "Eisenhower, išlais-
vink Korėją!" "Duok komu-

nistams velnių, Eik!" Ką Ei-
senhoweras darys, tai visai
kitas dalykas. Jis veikiausiai
nebus toks greitas su pildy-

mu atžagareivių norų. Čiang
Kai-šekas buvo stambesnė
šūka, bet nepavyko išgelbe-
ti, nors sukišo daug bilijonų.

SAKO DUOS KINIEČIAMS PASIRINKTI: TAIKĄ J. TAUTŲ SĄLYGOMIS, ARBA KARĄ IKI PASKUTINIO LAŠO KRAUJO

TOKIJO. — Čia yra ma-
noma, kad generolo Eisenho-
wero vizitas duos sekančius
rezultatus:

Kinijos ir Šiaurės Korėjos
lyderiams bus duota pasi-
rinkti vieną iš dviejų: taiką
JT sąlygomis, arba karą iki
Kinija ir Šiaurės Korėja ne-
teks paskutinio kraujo lašo.

Generolo Eisenhowero vi-
zitas buvo trumpas ir pusiau
slaptas. Jis taipgi mažai at-
sakinėjo į paklausimus. Ne-
daug tarėsi su Pietų Korėjos
lyderiais. Nieko ypatingo nie-
kam nepažadėjo. Bet mačo-

Korėjos Problema Eisenhowerio Biznis

WASHINGTON. — Tru-
mano administracija nedarys
jokių naujų planų kiek tai
liečia Korėjos karą. Ji laiky-
sis nuošaliai, kad nesuvar-
žius Eisenhowerio adminis-
traciją nutarimais, kurie jai
galėtų būti nepriimtini.

Trumano leitenantai sako,
kad naujus planus gali dary-
ti tik Eisenhoweris kontakte
su Jungtinėmis Tautomis.
Jungtinės Tautos irgi nesi-
griebs kokių naujų priemo-
nių, kol tikrai nežinos kokia
yra Eisenhowerio orientaci-
ja.

ma, kad jis bus nuolaidesnis
Pietų Korėjos ir nekurių ka-
rininių lyderių reikalavimams
pulti korėjiečius ir kiniečius
ir mušti juos iki bus sumuš-
ti, nevengiant net Mandžuri-
jos bombardavimo. Tokiam
samprotavimui, be abejonės,
oficialaus patvirtinimo nėra
dar.

Tuo tarpu Jungtinių Tau-
tų generalės asamblėjos pre-
zidentas kanadietis Lester B.
Pearson pasiuntė Kinijai ir
Šiaurės Korėjai asamblėjos
priimtą Indijos planą dėl be-
laisvių repatriacijos. Tas
planas tiek tesiskiria nuo a-
merikiečių, kad jis reikalau-
ja pavesti belaisvių repatria-
ciją tarptautinei komisijai,
kuriai pirmininkaus JT at-
stovas. Jeigu po tam tikro
laiko dar rasis belaisvių, ku-
rie nenorės grįžti namo, tuo-
met tie belaisviai bus atiduoti
Jungtinių Tautų žinion.

Tarybų Sąjungos delegaci-
jos pasiūlymas, kad mūšiai
būtų sulaikyti jau sutiktomis
sąlygomis, paliekant belais-
vių ir kitus klausimus spres-
ti po to, buvo atmetas.
Pearsonas laiškė reikalau-
jamas, kad kiniečiai ir korėjie-
čiai kaip galint greičiau at-
sakytų į jo laišką.

Kariniai lyderiai pasakojo
generolui Eisenhowerui, kad
reikia Korėjos karą baigti

vienu ar kitu būdu. Jie ne-
tikį į paliaubas. Klausimas
lieka, ką Eisenhoweras, ka-
da jis taps prezidentu, pasi-
rinks: karą, ar taiką. Apie
jį spiečiasi elementai, kurie
nemažai atsakomingi už šį
karą Korėjoj.

Francūzai Trūksta Pinigų Karui Vesti

PARYŽIUS. — Kažin kas
bus su francūzų karu Indo-
Kinijoje. Valdžia nenorėtų
trauktis iš tenai, bet ji jau-
čia, kad ji trūksta pinigų
tam karui. Kur tų pinigų
gauti?

Aišku, jie mano, kad ame-
rikiečiai, matydami francū-
zus bėdoj, ateis į pagalbą. Ar
taip bus, žinoma, niekas da-
bar negali pasakyti.

Apsigynimo ministeris in-
formavo seimą, kad militari-
nės išlaidos turės pakilti
42,000,000,000 markių.

Jeigu amerikiečiai neduo-
sią daugiau pagalbos, Fran-
cija turėsianti nukirsti karo
išlaidas Indo-Kinijoje 13,000,-
000,000 markių.

Caracas, Venezuela. — Iš-
sivystė streikas prieš pulk.
Jimenezą, užgrobusį Venezu-
elos valdžią.

KANADOS KARIAI NEPATENKINTI SAVO KARININKAIS, SĄLYGOMIS VOKIETIJOJ

HALIFAX. — Čia pribuvo
garlaivių Scythia 730 kari-
ninkų ir kareivių iš Vakarų
Vokietijos, kur jie išbuvo iš-
tisisus metus. Koresponden-
tams jie papasakojo daug ne-
malonių dalykų, kuriuos
jiems teko pergyventi tenai.

Vieni pasakojo, kaip jie
sunkiai dirbo laike manevrų
lygindami žemę, kad karinin-
kų staleliai nekrutėtų jiems
lošiant kortomis. Kiti skun-
džiasi, kad dažnai jie negau-
davę guminių batų ir braidy-
davę po purvyną paprastais
čevyrykais laike manevrų.
Kiti skundžiasi bausmėmis.
Bendrai, kanadiečiai Vakarų
Vokietijoje buvę nubausti
\$250,000. Ta suma buvo at-
skaityta iš algos.

Kanadiečiams esą labai

griežtai uždrausta liesti vo-
kiečius. Jeigu vokiečiai dro-
žia kanadiečiui, tai kanadie-
tis turi pasišalinti. Jei nepa-
sišalins, pradės muštis, tai
policija paims ir reiks užmo-
kėti. Vokiečiai, jausdami,
kad kanadiečiai neturi teisės
atsikirsti, tyčia užkabinėja
kanadiečius.

Kaip jie nupasakojo, tai jie
tenai rado visai ne tą, ką
skaitė skelbimuose. Nekurie
išsireiškė, kad jie prašys pa-
leisti namo visai.

Jų pasakojimai patvirtina
teigimą, kad Kanadiečių mo-
ralė žema. Ir kaip karys gali
jaustis gerai būdamas tokio-
se sąlygose?

Kanados 27-ta brigada bu-
vo pasiūsta į Vokietiją pagal
NATO sutartį.

Kanadiečiai pasakojo ir
apie ką kita. Leitenantas
Scott K. Bricker sakė:

"Kur tik mes buvom Vo-
kietijoje, ir kiek mums buvo
galima matyti, tenai nėra
trūkumų.

"Mums buvo sunku sude-
rinti su sąlygomis Anglijoje.
Mes turėjome sustoti ir
klausti savęs, kas laimėjo
karą?"

Nekurie skundėsi, kad ap-
rūpinimas kanadiečių medi-
kaliais reikmenimis buvo blo-
gas. Net su maistu ne viskas
tvarkoj. Keturias dienas į sa-
vaitę jie valgė žuvį, o paskui
paklausę, ar nenorėtų jie ant
sekmadienio silkės.

Pasiekus Halifaksą, jie tu-
rėjo išbūti laive virš 7 va-
landų, kol visi reikalai buvo
sutvarkyti ant kranto.

10,000 Neturtingų Vaikučių Toronte

TORONTO. — Daily Star,
kurs kasmet veda vaju dėl
kalėdinių dovanų neturtin-
giems vaikučiams, informuo-
ja Toronto visuomenę, kad
10,000 neturtingų vaikučių
laukia jų pagalbos.

Kitais žodžiais, tie vaiku-
čiai nesitiki, kad jų tėvai nu-
pirks jiems kalėdinių dova-
nėlių.

Star, žinoma, toli gražu
nežino visų vaikučių, kurie
gyvena skurde.

Kanados Moterų Kongre-
sas siūnia delegaciją Otta-
won, kad pareikalauti padi-
dinti vaikų bonus pusiau.

Francūzų Morokoj 25 Užmušti ir 50 Sužeistų Riaušėse

CASABLANKA. — Čia
buvo išsiveržęs morokiečių
sąbrudis prieš francūzų ad-
ministraciją. Tūkstančiai
morokiečių, simpatizuodami
tunisiečiams ir reikšdami sa-
vo reikalavimus duoti jiems
nepriklausomybę, šturmavo
policijos stotį.

Policija, daužydama de-
monstraciją, 23 morokiečius
užmušė ir 50 sužeidė. Du
francūzai užmušti.

Tunisijoje, kitoj francūzų
kolonijoje Afrikoje, buvo pa-
skelbtas trijų dienų streikas
prieš administraciją. Strei-
kas kilo ryšyje su nužudy-
mu unijų lyderio Farhat Ha-
ched. Jis taipgi buvo Tun-
sijos nacionalistų lyderis.

SAKO KELIAS Į GEROVĘ EINA PER WASHINGTON

LONDON. — Čia konfera-
vo britų dominijų premjerai
ir finansieriai, norėdami su-
rasti išeitį iš ekonominių
sunkumų, bet jie surado, kad
kelias į ekonominę gerovę ei-
na per Washingtoną.

Jeigu Washingtonas neko-
operuosias, tai britų komon-
veltas negalės nugalėti savo
ekonominių sunkumų.

Ką Parodė Slanskio ir Kitų Teismas

SAM RUSSELL

PRAGA. — Savo trijų valadų kalboje valstybės prokuroras lapkričio 26 dieną padarė sątrauką bylos prieš buvusį generalinį Čekoslovakijos Komunistų Partijos sekretorių Rudolfą Slanskį ir 13 jo bendraminčių. Vieno-lika iš 14, įskaitant Slanskį, buvo nuteisti mirtin ir pakarti gruodžio 2 dieną, o likusieji trys kalėjiman iki gyvos galvos.

Jeigu buvo taškas, kurs labiau atspindėjo, negu kas kitas, prokuroro sątraukoj, tai buvo tas, kad Slanskis ir jo grupė siekė to paties Čekoslovakijoje, ką Tito padarė Jugoslavijoje.

Vyriausiais jų siekais buvo:

1. Neleisti visais jiems prienamais būdais budavoti socializmą Čekoslovakijoje;
2. Išstumti Čekoslovakiją iš taikos kempės, vadovaujamos Tarybų Sąjungos;
3. Paversti Čekoslovakiją anglo-amerikiečių karo baze dėl būsimo karo prieš Tarybų Sąjungą ir kitas liaudies demokratijas.

Kaip prokuroras nurodė, Slanskis pats pareiškė teisme, kad jis pats įsivaizdavo save kaip Čekoslovakijos būsimą Tito, Jungtinių Valstijų ir Britanijos slaptosios tarnybos ir generalinio štabo kisenę.

Kaip pavyzdį konspiracijos pločio ir kaip pavojingai ji buvo arti savo tikslo atsiekimo, rodo tas faktas, kad Slanskis ir jo sėbrai vien agrikultūros srityje buvo suso-

dinę vadovaujančiose pozicijose nemažiau 4,000 savo sutvėrimų.

Stovėjo ant Kelio

Nebuvo lengva suokalbinių nusikaltimus susekti. Jie buvo atidengti tik todėl, kad, nežiūrint visų jų pastangų ir pozicijų, kurias jie buvo užėmę, kaltinamieji negalėjo pasiglemžti partijos širdies.

Teismas buvo didelės tarptautinės reikšmės, parodas, kaip anglo-amerikiečiai imperialistai stengėsi atgaivinti kapitalizmą Čekoslovakijoje ir visose kitose liaudies demokratijose.

Vienas žmogus virš visko stovėjo ant Slanskio ir jo šaikos kelio, o tuo žmogum buvo prezidentas ir komunistų partijos pirmininkas Klement Gottwald. Jo gyvybė buvo pavojuje visą praėjusį laiką, nes vienu iš vyriausių grupės siekių buvo pašalinimas prezidento Gottwaldo per jėgą, kada jie užims galią.

Tokiu būdu, pats Slanskis pareiškė, kad suokalbinkai matė, jog kol prezidentas Gottwaldas bus valstybės ir partijos galva, tol bus negalima jiems sekti Tito pavyzdžiu ir užimti galią.

“Aš mačiau galimybę,” sakė Slanskis, “kad aš galėčiau užimti vadovaujančią poziciją komunistų partijoje ir valstybėje.

“Aš žinojau,” tęsė jis, “kad Klement Gottwald yra vyriausia kliūtis, neleidžianti

čia matote moterį ir vyrą, bet tai tas pats asmuo. Tai George W. Jorgensen, kurs pastaruoju laiku perėjo į merginos stoną ir tapo Kris-

tina Jorgensen. Danijos gydytojais šį newyorkietį pakeitė iš vyro į merginą. Tam reikėjo kelių operacijų ir virš 2,000 indžekšinių. Panašiai

Anglijoje Dr. Ewan Forbes-Sempill perėjo iš moters į vyrą ir apsidė su tarnaitė, kuri tarnavo pas ją, kada jis buvo moteris.

realizuoti mūsų antivalstybinės grupės planus, ir aš galvoju, kad bus reikalinga atsikratyti Gottwaldo”.

Investigacija įrodė, kad Slanskis ėmėsi svarbių žygių prieš prezidentą Gottwaldo gyvybę ir turėjo pasisekimą išmugeliuoti už prezidento Gottwaldo asmeninį gydytoją savo sėbrą Dr. Haskovecą.

Tarptautinis Zionizmas

Apkalbėjęs ekonominio sabotazo aspektus, iškeltus laike teismo, kaltintojas Dr. Urvalek palietė tarptautinio zionizmo ir Izraelijos valdžios veiklą, iškeltą teisme.

“Teismas parodė visoms komunistų partijoms”, sakė

jis, “pavojingumą zionistų organizacijų, kaip Amerikos šnipų lizdų”.

Valstybės kaltintoją sekė penki apsigynimo advokatai, kurie visi sutiko, kad vienintelis dalykas, ko jie gali prašyti, tai atsižvelgimo į lengvinančias aplinkybes.

Apsigynimas galėjo surasti tik tokias aplinkybes ryšy su Slanskiu, kad jis prisipažino prie visko laike preliminarinės investigacijos. Jis taipgi prašė teismą imti dėmėn Slanskio buržuazinę kilmę ir tą faktą, kad jis buvo iš mažų dienų auklėjamas turtingo pirklio šeimoj.

Po apsigynimo advokato kalbos, visi 14 kaltinamųjų

vėl buvo pašaukti liūdyti, ir vėl visi prisipažino kaltais, ir sutiko, kad jie pilnai užsitarnavo mirties bausmę.

“Aš buvau priešas”

Slanskis pareiškė, kad jis buvo vyriausiai atsakomingas už suokalbinių veiklą, ir užbaigė savo pareiškimą sakydamas:

“Aš buvau priešas viduj komunistų partijos, o toks priešas yra pavojingiausias. Mano žodžiai prieštaravo mano darbams. Aš galvoju ir sakiau viena, o dirbau visai kita.

“Aš rengiau karus, bet kalbėjau apie taiką. Aš kalbėjau apie demokratiją, socializmą, o rengiau fašistinę diktatūrą.

“Aš pildžiau nusikaltimus iki suėmimo dienos, ir net po to per daugelį savaičių gyniausi visko, nežiūrint to fakto, kad investigatoriai elgėsi su manimi labai teisingai.

“Aš papildžiau būriausius nusikaltimus ir žinau, kad negali būti jokio pasigailėjimo. Aš pilnai užsitarnavau neapykantą, kurią aš jutau užpakalyje savęs laike teismo”.

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas :

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės. J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuvis. Parašė R. Mizara, kuris gyvena Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

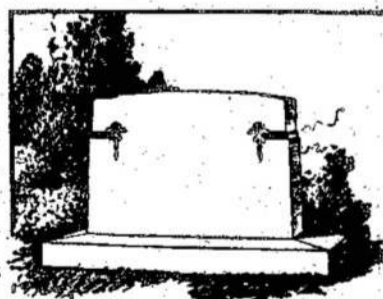
Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Per-siuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Tel.: Res. 526-134

Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE
TO
ORDER
Reasonable

M. C. Delande
927 Main St. Winnipeg

Lietuviška Valgykla UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Palaukykit Tuos Biznieriūs,
Kurie Skelbiasi
LIAUDIJS BALSJE

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras
Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

TARYBŲ LIETUVOJ

Kelyje į Visuotiną Vidurinį Mokslo

Puikias perspektyvas liaudies švietimo srityje atskleidžia Lietuvos Tarybų Socialistinei Respublikai partijos devynioliktojo suvažiavimo direktyvos dėl penktojo penkmečio plano. 2,3 karto padidinant studentų priėmimą į respublikos pedagoginius institutus, sudaromas galimumas toliau didinti mokyklų skaičių ir papildyti jas vis didesniu skaičiumi kvalifikuotų pedagogų.

Jaunoji tarybinė respublika per trumpą laiką pasiekė žymių laimėjimų švietimo srityje. Tik tarybų valdžios laikais mokykla Lietuvoje tapo prieinama visiems vaikams. Dabar čia yra 835 septynmetės mokyklos — dvidešimt kartų daugiau, negu buržuazinio režimo metais. Vidurinių, vienuolikamečių mokyklų šiuo metu yra 254, tuo tarpu kai anksčiau jų buvo 58. Igyvendinusi visuotinę septynmetį mokslą, Lietuvos TSR kartu su visa šalimi eina prie visuotinio vidurinio mokslo.

Štai iliustracija, rodanti, kaip vystosi čia mokyklos. Garliavos miestelis, įvykdžius respublikoje rajonavišumą, tapo Kauno srities Pakenunės rajono centru. Buržuazinės valdžios laikais miestelyje buvo nedidelė pradžios mokykla. Dirbo joje du mokytojai. Tarybų valdžios laikais, 1944 metais, mokykla buvo pertvarkyta į septynmetę ir po trejų metų joje buvo septynios klasės. 1950 metais mokykla buvo reorganizuota į vidurinę, ir dabar joje yra dešimt klasių (kai kurios iš jų — su paralelėmis). Šių metų rudenį mokykla persikraustė į jai pastatytą didelį dviaukštį mūrinį pastatą, o senasis medinis namas, kurį ji buvo užėmusi, perduotas internatui. Dabar mokykloje mokosi ne tik vietinių kolūkiečių vaikai, bet ir iš kitų kolūkių. Garliavos mokykloje dirba 30 mokytojų.

Ir tai yra labai būdingas pavyzdys. Dauguma dabartinių vidurinių mokyklų visai neseniai buvo pradinės, o po to septynmetės.

Respublikos pedagoginio mokslo įstaigos per kelis metus davė mokykloms apie 4 tūkstančius pedagogų.

Kartu labai svarbią reikšmę turi tai, kad respublikoje vystomas neakivaizdinis pedagoginis mokslas. Neakivaizdinis mokslas padeda švietimo ministerijai sėkmingai išspręsti uždavinį, susijusį su naujų ir praplečiamų mokyklų aprūpinimu pedagoginiais kadrais. Jaunolai, kurie, baigę bendrojo lavinimo mokyklą, siunčiami

į mokytojo darbą, — tuoj pat įskaitomi į neakivaizdinis pedagoginio mokslo įstaigas. Pavyzdžiui, pernai ir šiemet prirėkė tam tikro skaičiaus mokytojų naujųjų lenkiškų mokyklų 5—7-oms klasėms. Tie mokytojai buvo parengti aštuonių mėnesių kursuose, kuriuos suorganizavo pasitobulinimo institutas. Ir tuoj po kursų užbaigimo jie buvo įskaityti į neakivaizdinį skyrių prie Naujojoje Vilnioje įsteigto mokytojų instituto.

Neakivaizdinių studentų yra pradinių mokyklų mokytojų tarpe. Norėdami gauti pedagoginį mokslą, daugelis jaunųjų mokytojų, baigę 7-9 klases ir parengiamuosius kursus, įstojo į pedagoginių mokyklų neakivaizdinius skyrius. Yra neakivaizdinių ir šių mokyklų dėstytojų tarpe — jie mokosi pedagoginiame institute.

Dabar neakivaizdiniai skyriai veikia prie pedagoginio instituto, dviejų mokytojų institutų ir keturių pedagoginių mokyklų. Iš viso neakivaizdiniu būdu mokosi apie 6 tūkstančiai pedagogų.

Pedagoginis institutas sričių centruose įsteigė konsultacinių punktus. Vieną ar du kartus per mėnesį, iš anksto nustatytais dienomis, ten nuvyksta instituto dėstytojai, kurie konsultuoja neakivaizdinius, egzaminuoja juos.

Neakivaizdinių konsultavimą laikotarpiu tarpe sesijų reguliariai emė praktikuoti taip pat mokytojų institutų ir pedagoginių mokyklų neakivaizdiniai skyriai.

Švietimo ministerija dideliais tiražais išleido lietuvių kalba visų mokslo dalykų programas mokytojų institutams ir pedagoginėms mokykloms. Šiomis programomis yra aprūpintas visas neakivaizdinių kontingentas.

Ministerijoje ir pedagoginiuose sluoksniuose gvildinamas klausimas dėl galimumo neakivaizdiniam pedagoginiam institutui Tarybų Lietuvoje įsteigti. Įvykdžius šį uždavinį, bus sudaryta galimybė praplėsti mokytojų neakivaizdinį mokymąsi ir iš pagrindų pagerinti jį.

Respublikos visdurinės ir septynmetės mokyklos kasmet išleidžia vis daugiau abiturientų, ir daugelis iš jų mielai pasirenka mokytojo profesiją. Pedagoginėse mokyklose paduotų pareiškimų skaičius dvigubai prašoko priėmimo kontingentą, todėl moksleiviai buvo atrinkti per konkursinius egzaminus.

Per pastaruosius dvejus metus dvidešimt du Vilniaus

pedagoginio instituto absolventai įstojo į Maskvos ir Leningrado aukštųjų mokyklų, o taip pat Lietuvos TSR Mokslo akademijos trimetę aspirantūrą.

Instituto penkmečio plane numatyta parengti apie 60 mokslų kandidatų ir 15 mokslų daktarų. 50 dėstytojų jau pradėjo ruošti laikyti kandidato minimumą. Jiems labai padeda marksizmo-leninizmo katedros ir svetimų kalbų katedros, kurios paskyrė dėstytojus reguliarioms praktinėms pamokoms.

LIETUVIŲ MOKSLININKŲ EKSPEDICIJOS

32 mokslines ekspedicijas surengė šiais metais Lietuvos TSR Mokslo akademijos mokslinio tyrimo institutai. Iš 8 institutų bendradarbių susidėjusios kompleksinės ekspedicijos dalyviai tyrinėjo Vilniaus srities gamtos resursus.

Geologai tyrė statybinių medžiagų klotus. Šiuo metu Chemijos ir cheminės technologijos instituto bendradarbiai yra ištyrę daugiau kaip 100 molio klotų.

Didėjo Kolūkiečių Domėjimasis Knyga

Prie Drūkščių ežero kranto netoli tos vietos, kur statoma "Tautų draugystės" hidroelektrinė, yra statybinių bibliotekos pastatas. Šviesiame kambaryje stovi knygų spintos, įrengtos lentynos. Ant sienų iškabinti paskutiniai sieninių laikraščių numeriai. Bibliotekoje yra daug nuolatinių skaitytojų literatūros.

Biblioteka yra labai populiari statybinių tarpe. Čia yra daug nuolatinių skaitytojų: Dukšto rajono Adomo Mickevičiaus vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai, Baltarusijos Molotovo vardo bei Vorosilovo vardo žemės ūkio artelių ir Latvijos Sverdlovo vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai ir kiti.

Viena nuolatinių bibliotekos skaitytojų yra Adomo Mickevičiaus vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai Jadvyga Zaikovskaitė. Jos abonentė įrašyta nemaža tiek lietuvių rašytojų, tiek ir kitų tarybinių respublikų rašytojų kūrinių.

Daugelis Lietuvos kolūkiečių dabar turi nuosavas bibliotekas. Dabar, ruošiantis lietuvių meno ir literatūros dekadai, ypatingai padidėjo kolūkiečių knygoms paklausa.

Kasdien respublikos knygų bazės išsiunčia į kaimo vietoves daug įvairios literatūros. Knygų pareikalavimas

nuolat didėja. Per pastaruosius dvejus metus knygynų apyvarta padidėjo pusantro karto.

Žymiai prasiplėtė knygų prekybos tinklas. Per pastaruosius metus įsteigta vienuolika naujų knygynų. Daug literatūros parduodama per kioskus. Per metus knygų kioskų skaičius dvigubai padidėjo.

LTSR Meninės Saviveiklos Apžiūros

Lietuvos TSR meninės saviveiklos dalyvių skaičius šiuo metu pasiekė 125 tūkstančius. Respublikoje yra 1,279 chorai, 2,983 dramos, 2,077 šokių ir 345 muzikos kolektyvai. Bė to yra daugiau kaip 3 tūkstančiai saviveiklių dailininkų, 525 dainininkai dalyvauja meninės saviveiklos rateliuose. Didelį pasiekimą turi liaudies pasakotojai.

Didžiai išsivystė meninės saviveiklos kaimo vietovėse. Respublikos rajonuose yra apie 4,5 tūkstančio kaimo meninės saviveiklos kolektyvų.

Kovarske ir Žagarėje buvo surengtos rajonų meninės saviveiklos apžiūros. Artimiausiu laiku apžiūros įvyks taip pat ir kituose rajonuose, o taip pat respublikos sričių miestuose.

JAUNIEJI MUZIKANTAI

Apie 150 jaunuolių ir merginų mokosi Kauno J. Gruodžio vardo muzikos mokykloje. Čia yra šeši skyriai: fortepijono, vokalinis, styginių ir pučiamųjų instrumentų, dirigavimo chorų, liaudies instrumentų, kompozitorių.

Šiais metais moksleiviai surengė srities įmonėse, įstaigose ir kolūkiuose daugiau kaip 100 koncertų.

100-asis Spektaklis

Maždaug prieš septynerius metus, 1945 metų gruodžio mėnesį, Lietuvos TSR Valskybinio dramos teatro scenoje įvyko pagal lietuvių liaudies rašytojos J. Žemaitės apysaką pastatyto spektaklio "Marti" premjera. Pjesę pastatė režisierė K. Kymantaitė.

Spalio mėnesį teatras minėjo savotišką jubiliejų — šimtąjį J. Žemaitės pjesės spektaklį. Vaidinime dalyvavo daugelis artistų, vaidinusių ir pirmajame pjesės spektaklyje. Vingio vaidmenį atliko Lietuvos TSR nusipelnęs artistas, Stalininės premijos laureatas J. Siparis, jo žmonos rolę — O. Juodytė, marčios — L. Kupstaitė ir t. t.

Žemės ūkio Specialistų Parengimas

660 kvalifikuotų žemės ūkio darbuotojų išleidi šiais metais Lietuvos TSR Tarybinių ūkių ministerijos žemės ūkio mokyklos. Jų tarpe yra 387 traktorininkai, mechanikai ir šoferiai, 273 laukininkai bei gyvulininkai ir t. t. Respublikos Tarybinių ūkių ministerijos žemės ūkio mokykloms išlaikyti asignuojama tūkstančiai rublių.

Didelis dėmesys skiriamas specialistų parengimo kokybei pakelti. Spalio mėnesį Šilutės vienmetė tarybinių ūkių skyrių valdytojų mokykla buvo pertvarkyta į tarybinių ūkių direktorių ir skyrių valdytojų pasitobulinimo mokyklą, o mokslo laikas buvo pratęstas iki trejų metų.

Neseniai įvyko pirmoji laida Vilniaus žemės ūkio mokykloje kolūkių pirmininkams parengti. Sėkmingai išlaikę valstybinius egzaminus, klausytojai gavo vyresniojo agronomo diplomus. Penki klausytojai — P. Čepulis, A. Kubilius, E. Šernas, J. Norveiša ir P. Tumas — gavo diplomus su pagyrimu.

Trejus metus mokyklos klausytojai studijavo mišrinio agrobiologijos mokslo pagrindus, kolūkinės gamybos organizavimą bei kitus mokslo dalykus, buvo siunčiami atlikti gamybinių praktiką į priešakinius Vilniaus ir Kauno sričių kolūkius. Mokslo metu jie įgijo reikalingas žinias, patobulino savo praktinius įgūdžius, gavo patyrimo vadovauti daugiašakiam sustambintų žemės ūkio artelių ūkiui. Dabar žemės ūkio specialistai išvažinėjo į savo kolūkius. Antai, Socialistinio Darbo Didvyris Jodinskās sugrįžo dirbti į savąjį kolūkį "Lenino keliu", esantį Šiaulių srities Joniškėlio rajone.

Vilniaus žemės ūkio mokykloje taip pat įvyko pirmoji laida vienmečiuose kursuose kolūkių pirmininkams pasitobulinti. Baigusiujų tarpe — Marytės Melnikaitės vardo žemės ūkio artelės pirmininkas Matonis, išlaikęs egzaminus pažymiais "labai gerai", Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, Kauno srities Simno rajono "Tikrojo kelio" kolūkio pirmininkas Ažukas ir kiti.

Ištekėjo B. Zalytė

GAINSBORO, Sask. — Lapkričio 29 dieną ištekėjo už francūzų tautybės vaikino Birutė Zalytė.

Birutė 3 metus gyveno Toronte ir 1950 metais dalyvavo Liaudies Balso pikniko žvaigždės konteste.

Laimingo jai šeimyninio gyvenimo.

Rep.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

VIENUS TEISINA, O KITUS SMERKIA

Komercinė spauda Kanadoje, Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse labai gailiai apverkė 14 Čekoslovakijos trockistų, kurie buvo sugauti dirbant svetimos valstybės, planuojant žudyti vadus, nuversti valdžią. Kaltininkai pripažino prie kaltės viešame teisme, užsienio korespondentų akivaizdoje. Nežiūrint to, kapitalo didlapiai verkia ir tiesiog kankiniais juos daro.

Beveik tuo pačiu sykiu britų kolonizatoriai Kenyoy teisė 5,000 vietinių žmonių, 6,000 įkalinta. Tie žmonės, kaip didlapiai aiškina, nori išvaryti europiečius. O tas, jų supratimu, yra baisus nusizengimas.

Taigi, čia matote du vaizdus. Kada čekoslovakai būdžia nusikaltėlius, už padarytą didelę žalą šalies žmonėms, už šnipinėjimą svetimiems, tai labai pyksta. O kai 30,000 europiečių laiko pavergime pusšėsto milijono negrų ir neduoda jiems veikti už savo laisvę, tai gerai. Jeigu jie pakečia ranką prieš europiečius, laikanti juos akmeninio amžiaus sąlygose, tai jie teroristai.

Paimkime dar vieną pavyzdį. Jungtinių Valstijų ir Kanados didlapiai dažnai apverčia Europos bėglius, netekusius galios. Amerikiečiai išleidžia šimtus milijonų dėl jų veikimo stiprinimo. Tai vis tikslu padėti jiems išvaryti rusus, kurie išviję juos. Bet kada pusšėsto milijono negrų Kenyoy nori atsikratyti 30,000 europiečių pavergėjų, tai visai kitas dalykas.

Tokia tai teisybė senajame pasaulyje. Kas gera kapitalistui, tas ir dora ir kilnu. Kas prieš jo interesus, tai ir bloga ir nekilnu, nors ir labai gera ir reikalinga dėl darbo žmonių.

Bet kapitalizmui darosi vis sunkiau ir sunkiau pūsti žmonėms dūmus į akis. Šiandien jau šimtai milijonų žmonių turi savo rankose galingą spaudą ir radio ir gali skelbti tiesą, kurios taip bijo kapitalistai.

APGAUDINĖJIMAS ŽMONIŲ NEVARŽOMAS

Dar ne taip senai skaitėm spaudoj, kaip viena pora Winnipege užnušė savo vaiką varydami "velnius" lauk. Tas atsitiko laike tūlo pamokslininko misijų Winnipege. Tas pamokslininkas lankėsi Toronte ir gražiai pasipinigavo mulkindamas nesūsipratusius žmones. Jis "gydė" juos maldomis.

Šiomis dienomis Barrie miestelyje mirė 19 metų amžiaus mergaitė "besigydydama" maldomis. Prisiklausiusi kito pamokslininko apie maldos "galybę", mergina nustojo ėmusi insuliną ir mirė. Ji buvo patikėjusi, kad tikėjimas pagydys ją.

Tokių apgaudinėtojų yra daug. Jie apgaudinėja žmones pasakodami, kad žmogus gali pasveikti tikėdamas į dievo galią. Tiesa, jie neima užmokescio tiesioginiai, bet žmonės, eidami į masinius susirinkimus, moka įžangą ir tokiu būdu sunoka tiems pamokslininkams gražias sumas pinigų. Nėra įstatymų, kurie draustų tokį apgaudinėjimą.

Visi dvasininkai, kokie jie nebūtų, apgaudinėja žmones skelbdami jiems pomirtinį gyvenimą, bauginami pragaru, vyliodami dangumi, ir iš to gražų sau gyvenimą pasidarydami. Bet tokie, kurie užsiminėja masiniu "gydymu", apgaudinėja biaučiausius. Turėtų būti uždrausta tokiems mulkintojams veikti.

Vargas tam nesūsipratusiam žmogui. Iš visų pusių jį skriaudžia. Štai kodėl susipratusiems darbininkams svarbu skleisti pažangią spaudą, kuri stengiasi išaiškinti darbininkams visus apgaudinėtojų pinkles, apšviesti juos, kad jie suprastų pasaulį, suprastų savo interesus. Tie darbuotojai, kurie platina pažangią spaudą, yra nepaprastai kilnūs, atsidavę tiesos misijonieriai.

Keista, bet faktas, kad blogą daiktą žmonės greičiau įsisavina. Kilnų daiktą reikia įkalbėti, reikia žmogų agituoti, kad jis pamėgtų jį. Laisvą, pažangią spaudą reikia žmonėms piršti, kaip apdraudą, kitaip jis neskaitys. Bet

KAS NAUJO PASAULYJE

Lapkričio pirmoj pusėj Berlyne įvyko tarptautinė konferencija Vokietijos klausimu. Dalyvavo 200 atstovų iš Rytų Vokietijos, Vakarų Vokietijos, Lenkijos, Didžiosios Britanijos, Francijos, Italijos, Belgijos, Olandijos, Austrijos, Šveicarijos, Čekoslovakijos, Danijos, Švedijos, Norvegijos ir Suomijos. Kaip matote, buvo atstovaujamos visos tos srities šalys. Be abejonės, konferencija atstovavo ne vyriausybes, o tuos sluoksnius, kurie žiūri į Vokietiją iš kito taškaregio.

Įdomus susitikimas buvo tarp lenkų ir vokiečių iš Vakarų Vokietijos. Lenkų delegacijos priešakyje buvo rašytojas Jaroslaw Iwaszkewicz, o Vakarų Vokietijos vokiečių — Dr. Joseph Wirth, buvęs kancleriu. Abu du surado bendrą kalbą ir išreiškė viltį, kad lenkai ir vokiečiai taps draugais ateityje ir gražiai gyvens, nežiūrint to, kas tarp šių dviejų šalių įvyko.

Konferencija priėjo išvados, kad vakarinių jėgų planas apginkluoti Vokietiją ir įtraukti ją į vakarinį bloką yra ne tik prieš taikos interesus, bet ir pačios Vokietijos interesus.

Ji siūlo ištraukti okupacines jėgas, kada bus pasirašyta taikos sutartis, panaikinti visas militarines ir fašistines organizacijas, praveisti demokratinius slaptus visos Vokietijos valdžios rinkimus ir tokiu būdu apvienyti visą Vokietiją.

Didžiosios jėgos tuojaus turinčios pradėti derybas dėl taikos sutarties. Darant sutarti su Vokietija, abiejų Vokietijų sudaryta komisija turi būti tuose pasitarimuose ir dalyvauti diskusijose nustatant taikos sutartį.

Atsimetė nuo Adenauero visa eilė krikščionių demokratų ir organizuoja naują partiją, kuri stovės prieš Vokietijos militarizavimą.

Prezidentas Trumanas, baigdamas savo tarnybą, nusileido angliakasiams ir leido pakelti jiems algas \$1.90 dieną, kaip buvo susitarta tarp unijos lyderių ir kasyklų operatorių.

Girdi, jis nenorįs, kad prezidentas Eisenhoweras turėtų angliakasių streiką pačioj savo prezidentavimo pradžioje.

Trumanas galėtų, baigdamas savo tarnybą, padaryti dar daugiau gerų darbų. Pavyzdžiui, jis galėtų panaikinti

jis labai greitai skaitys menkniekius, vertės neturinčius rašinėlius.

Patraukti žmogų į kultūrinį, kilnų kelią yra sunku.

ti mirties bausmę Rosenbergam, nes jie nuteisti neteisėtai. Jungtinėse Valstijose per dažnai pasitaiko tokių reakcijos aukų.

Jungtinės Tautos priėmė Indijos planą dėl belaisvių repatriacijos. Buvo pranešta, kad premjeras Nehru turi pataisą, bet pranešimas nepasitvirtino.

Kinija pareiškė, kad ji nesutinka su tuo planu.

Atrodo, kad šis planas pasitarnaus amerikiečiams. Jie dabar turės atsparą, kurios būtų galima laikytis derybose dėl paliaubų, jeigu jie kada jas atnaujins.

Konrad Adenauer, kurs jau 67 metų amžiaus senis, beveik verkdamas baugino seimo narius, ragindamas juos ratifikuoti sutartis su vakarinėmis jėgomis.

Jeigu jie balsuosią prieš ratifikaciją, jie balsuosią už Staliną.

Jis nori ratifikacijos tų sutarčių, kad būtų galima suorganizuoti 500,000 armiją. Daugelis vokiečių, tačiau, labai šaltai žiūri į tą armiją. Kada tik jie turėjo dideles armijas, visuomet atsidūrė kare ir pralaimėjo.

Niekad vokiečiai nebuvo bėdoje neturėdami didelių armijų.

Pravda praneša, jog Ukrainoj buvo sugauti ir nubausti šmukleriai, kurie apgaudinėjo visuomenę.

Jie paskelbė, kad 150 tonų kopūstų yra netinkami vartojimui, sufabrikavo dokumentus, o paskui tuos kopūstus pardavė visuomenei ir tokiu būdu gražiai pasipelnė.

Kiti šmukleriai darė vyną iš greipsų ir vodkos. Vodka pigesnė už alkoholį, tad jie pasidarė gražaus pelno.

Bet Tarybų Sąjungoj tokių žmonių nesigaili. Jie buvo pasmerkti mirties bausmei.

Įdomu tas, kad nekurie Kanados didlapiai buvo paskelbė, jog Ukrainos nacionalistai kyla iš naujo. Pūkūs nacionalistai.

Aneurin Bevanas galų gale pateko į darbiečių parlamentarinį komitetą, kuris nustato darbiečių politiką.

Dešinieji labai nenorėjo įsileisti bevaniečius, bet neįsivengė.

Kanados parlamento namų konservatas A. J. Brooks siūlo, kad Kanada prisijungtų Vakarų Indijas ir tokių

būdu užbėgtų amerikiečiams už akių.

Jis nori, kad Vakarų Indijos būtų 11-ta Kanados provincija.

Esą šios idėjos šalininkų ir Vakarų Indijose.

Kanados apsigynimo ministris B. Claxton pareiškė, kad Kanada nedidins paramos dėl NATO.

Jis išvyko į Paryžių, kur įvyks NATO pasitarimas.

Didžioji Britanija nori nukirsti savo apsiginklavimo išlaidas.

Ji negali išleisti tiek, kiek ji yra numatius (\$13,160,000,000 per 3 metus) nesusi-bankrutavusi.

Jungtinių Valstijų visuomenės opinijos tyrinėjimo institutas pranešė, kad 65 procentai amerikiečių pritaria A. Višinskio planui baigti karą Korėjoj.

Bet amerikiečių ir Kanados didlapiai net nepaskelbė to plano.

Višinskis siūlė sulaukyti mūsų ir tada tartis visais kitais klausimais, iskaitant ir belaisvių reikalą.

Būsimas Amerikos prezidentas D. Eisenhower jau lankėsi Korėjoj. Tris dienas jis tenai pasišvaistė.

Dabar tenka tikėtai laukti, kada jis perims prezidentystę. Jis žadėjo baigti tą karą.

CIO prezidentu išrinktas Walter Reuther, automobilių lyderis.

ADF prezidentu išrinktas Meany.

Nauji prezidentai — nauja ir politika turėtų būti. Abiems organizacijoms reiktų susivienyti.

Sako Spaudos Laisvė Didžiausias Pavojus

SEVILLA, Ispanija. — Šios srities arcivyskupas Pedro Cardinal Seguray Sanez išleido taip vadinamą ganytojišką laišką, kuriame jis įspėja tikinčiuosius, kad spaudos laisvė yra "universaliausias, pražūtingiausias ir labiausiai suvedžiojantis" blogumas pasaulyje.

Jis puolė spaudos laisvę ryšyje su falangistų partijos organo straipsniu, kurs, arcivyskupo manymu, meta abejonę ant francūzų didvy-rės Orleano Mergelės šventumo.

Jis įspėjo laikraštį, kad jis gali susilaukti baisaus pasmerkimo, jeigu neatšauks savo straipsnio.

Dipu pažangiais taisyklėmis

Klausus dainas

Vakarsėktis

kiečių daręs

sitikim

Vienas pa

komun

kratų tijų na

Ar t plauko sąraš

Kan ketų p

Neži ninko

kad ki

Skai tai žm

se.

OD talikiš

Atr likų d tikėjir

Ne p

polem

buriai

"O ralė, a

gai Tė

"Gc kur g dingti

Mū kad j

laivą

kiu iš

dos d

Lai o iš t

iš ten

Tai gruod

Paž viai si

parėn

pat s

jo viz

Tik nuo s

kos F

va.

Ka atsira

Lietu

portą

tė.

Lia laidos

Ma rašta

pasve

At drau

bą, p

dos r

Jei pačio

mūsų

Pastabos

Dipukai nuolatos baugina pažangius lietuvius su kokiais tai sąrašais, koncentracijos stovyklomis ir t.t.

Klausimas, kas tuos sąrašus daro ir su kieno leidimu?

Vakarų Vokietijoje buvo susekta, kad načiai, amerikiečių finansuojami, buvo sudarę sąrašus, ką nužudyti atsitikime karo.

Vienoj vietoj buvo atrastas pas juos sąrašas su 40 komunistų, 80 socialdemokratų ir visos eilės kitų partijų narių pavardėmis.

Ar tik nebus tokio paties plauko žmonės, kurie tokius sąrašus daro?

Kanados autoritetams reikėtų patyrinti tuos žmones.

Nežinau, kas rašo Darbininko editorialus. Sakoma, kad kunigas.

Skaitant juos taip ir matai žmogų su kinžalu dantyse.

O Darbininkas skaitosi katalikišku laikraščiu.

Atrodo, kad lietuvių katalikų dvasiškija užmiršo savo tikėjimą.

Nepriklausoma Lietuva, polemizuoja su Tėviškės Žiburiais, klausia:

"O kur katalikiškoji moralė, apie kurią taip iškilmingai Tėviškės Žiburiai rašo?"

"Gone with the wind", kur gi daugiau ji galėtų dingti.

Mūsų delegatas pranešė, kad jis sėkmingai pasiekė laivą ir išvyko į kelionę. Sykiu išvyko ir daugiau Kanados delegatų.

Laivu jie vyks į Londoną, o iš ten orlaiviu į Pragę, o iš tenai — į Vieną.

Taikos Kongresas prasidės gruodžio 12 dieną.

Pažangūs Kanados lietuviai susirūpinę taika ir noriai parėmė delegatą, bet tuom pat sykiu jie susidomėję ir jo vizitu Lietuvon.

Tikrai bus įdomu išgirsti nuo savo delegato apie Taikos Kongresą ir apie Lietuvą.

Kaip atrodo dabar, jei neatsiras kliūčių, jis aplankys Lietuvą ir parveš mums raportą, ką jis savo akimis matė.

Liaudies Balso jubiliejinės laidos reikalai prasti.

Mažai draugų atsiliepė su raštais, dar mažiau atlikta pasveikinimų reiklu.

Atrodo, kad draugai ir draugės, stoję į vajeus darbą, pamiršo jubiliejinės laidos reikalą.

Jei mes negalėsime išleisti padidintą laidą, nekaltinkit mūsų. Be visų kooperacijos

Ši graži pora, Louis ir Robert Stroh, išrodo laimingi ir patenkinti savo vedybomis, bet jų tėvams labai nepatinka. Louis tėvai prakeikė ją už tai, kad ji atsisakė tekėti už vyro, kurį jie parinko jai dar visai mažai esant. Japonijoje dar tebeveikia pa-

protis poruoti vaikus. Jo tėvai Jungtinėse Valstijose taipgi nepatenkinti, kam jis vedė japonę. Jie rengiasi apsigyventi Kanadoje. Kitchen mieste, nes nei pas vienus, nei pas kitus tėvus nėra vietos. Taip tai nekurie tėvai myli savo vaikus.

Ką Kiti Rašo

Nepageidaujami

Nesenai, po įtaka pamokslininko vardu Valdez, Winnipego pora užplakė savo dukterį mirtinai. Dabar, po įtaka pamokslininko vardu Holmes, Ontarijos mergina, kenčianti nuo šlapligės (diabetes), mirė už tai, kad ji sustojo ėmusi insuliną. Valdez ir Holmes priklauso tai pačiai sektai.

Balansuojant, išrodo, kad Kanadai būtų daug geriau be tokių vyrų patarnavimo. Zinoma, nei vienas iš jų nėra kanadietis; tokie tipai neauga natūraliai šios šalies atmosferoje. Jie yra importai ir nelabai sveiki, kaip rekordai rodo. Jie paeina iš palyginamai necivilizuoto globo kampeio, artimo raganių ir juodosios magikos šiltadaržiui. Sundaktaris iš Belgų Kongo rasi būtų priimtinas imigrantas Kanadon, su laikina viza, bet su sąlyga, kad jis susilaukytų nuo siūlymo savo šposų vieton mokslo. Tokios pat taisyklės turėtų liesti ir Valdez ir jo giminę.

Įstatymas prieš gydymą tikėjimu nereikalingas. Toks įstatymas būtų kvailas ir nepasekmingas; nes paprastai yra žinoma, kad tam tikros rūšies fiziniai ir protiniai pagydymai galimi per tikėjimą. Žmonės, kurie inteligentiškai ragina sergančius tikėti šiam pripažintam psichologiniam faktui, gali padaryti nemažai gera. Visai kas kita su

toks svarbus darbas neįmanomas.

J. Y.

žmonėmis, kurie akstina savo klausytojus išsižadėti sveiko supratimo visai ir sunaikinti, arba sunaikinti kitus ant prietarų altoriaus. Kuomet tokie charakteriai įsiveržia į šią palyginamai apsišvietusią bendriją, turėtų būti paprastu dalyku ir paprastu būdu pastebėti juos, priskirti juos prie nepageidaujamų svetimšalių ir kuo greičiau deportuoti juos. — **The Globe and Mail**, Toronto.

Grįžta Gimtinėn

Antanas Vaivuskas rašoman, kad jis, jo žmona ir dukrelė, gruodžio 2 dieną apleis Urugvajų.

Francūzišku laivu "Bretagne" jie išplauks iš Montepelio, artimo raganių ir Genują, Italijon. Iš ten sauszemiu keliaus į Lietuvą.

A. Vaivuskas, — ilgametis Darbo redaktorius ir žymus veikėjas. Dar vaiku būdamas, jis su savo tėveliais nuvyko į Braziliją. Ten gyvendamas, dirbo lietuviškose spaustuose, mokėsi lietuvių kalbos, mokėsi portugalų kalbos.

Dėl reakcijos siautėjimo jis buvo priverstas Braziliją apleisti ir apsigyventi Montevidejuje. Čia puikiai išmoko ispanų kalbą. Duoną pelnėsi vienoje ispaniškoje spaustuose, kur dirbo linotipininku. Gi laisvu nuo kasdieniško darbo laiku redagavo Darbą.

Tačiau A. Vaivusko didžiausiu troškimu buvo grįžti į gimtąją šalį, grįžti į Lietuvą.

Na, ir atėjo toji valanda, kai jo norai išsipildė.

Pasilikusieji lietuviai veikėjai žada Darbą leisti, kaip leido.

A. Vaivuskui ir jo šeimai tenka palinkėti laimingiausios kelionės, iš kurios jis žadėjo mums parašyti išpūdžių. — **R. Mizara.**

Pragos Teismui Pasibaigus

Prąėjusią savaitę baigėsi šnipų ir išdavikų teismas Pragoje. 14 jų buvo teisti; vienuolika nusmerkti suaudymui; trys — kalėjiman.

Visa teismo procedūra buvo per Čekoslovakijos radiją transliuota. To krašto spauda smulkiai padavė visą teismo proceso eigą. Tačiau Amerikos komercinė spauda ir radijas, "informuodami" visuomenę apie to teismo eigą, visai kraipė faktus.

Girdi, teismas buvęs nukreiptas prieš zionizmą ir prieš Izraelį. Girdi, tai buvo darėta dėl to, kad pakreipti tarybinio bloko pusėn "arabiškąjį pasaulį". Girdi, teismas parodė, jog dabar Čekoslovakijoje ir kitose liaudiškose respublikose anti-semitizmas bus beveik lygus tam, kokis kadaise buvo hitlerinėje Vokietijoje!..

Ir visa tai komercinė spauda išvedė iš to fakto, kad teisiųjų daugumą sudarė žydų kilmės asmenys.

Galimas daiktas, jog komercinei spaudai pavyko ne vieną mažai galvojančią ar nieko negalvojančią asmenį savo tokia propaganda apgauti, suklaidinti.

Tačiau faktas liekasi faktas, jog Pragoje buvo teisiami asmenys, kurie buvo to krašto liaudžiai didžiai nusikalte, ir jie prie kaltės buvo priversti prisipažinti, — prisipažinti viešai, teismo salėje. O jie prisipažino, nes kitokios išeities nebuvo: jie buvo sučiupti, prieš juos buvo pastatyti jų nusikaltimų įrodymai.

Tūli iš teisiųjų tarnavo priešui dar prieš karą. Kiti karo metu įstojo į hitlerinio Gestapo tarnybą; dar kiti karui pasibaigus pradėjo priešui tarnauti.

Visa tai mūsų vyriausybė, aišku, žino, nes į jos rankas pakliuvo Gestapo archyvai, kuriuose juodai ant balto buvo surašyti įvairių šnipų vardai ir pavardės.

Kai Washingtonas, kai Londonas tai surado jie pareikalavo iš liaudies priešų, kad jie dabar, įlindę į svarbias, atsakingas pozicijas, tarnautų Čekoslovakijos naudai, jos pražūčiai. Ir jie tarnavo. Jie dirbo, apsimaskavę liaudies draugų kaukėmis!

Daug žalos Slanskiai, Freikos, Clementis'ai ir kiti atliko. O visgi jie buvo sučiupti, prisipažino ir už savo nusikaltimus gaus atitinkamą "atpildą".

Taip mes žiūrime į tą visą

ŠYPSENAS

Ne Jo Reikalas

Trafiko policininkas pasivijo labai greitai važiuojančią moterį.

"Beveik 60 mylių! Kur gaisras?" klausia jis.

"Kas jums rūpi, kur gaisras. Jūs ne gaisrininkas", atkirtė ji.

Jis Nepasakys

Laivui įplaukus į vandenyną kilo didelės bangos. Viena moteris, tikėdama, kad jai bus lengviau lauke, išlipo viršun. Bet ir čia ji sirgo ir negalėjo ant kojų pastovėti. Pamačiusi vyrą, ji baisiai suriko.

"Nesirūpink daug," tarė jai vyras, taipgi jau negalėdamas pastovėti ant kojų. "Aš neišgyvensiu šito ir negalėsiu papasakoti apie tai niekam!"

Geriau Nekalbėk

Vieną rytą gatvėkaryje viename suole sėdėjo sena moteris ir vyras. Vyras energingai kramtė kratomąją gumą.

Moteris, ilgai žiūrėjusi į vyrą, galų gale prakalbėjo: "Aš labai gailiuos, bet jūs kalbate veltui; aš negirdžiu".

teismo procesą. Nieko čia naujo. Šnipų, išdavikų kiekviena tauta turi, tik ne visos spėja, ne visos netgi mato reikalo, juos iššifruoti, išaiškinti ir likviduoti.

Mūsų krašto kongresas, beje, yra paskyręs 100,000,000 dolerių fondą, iš kurio būtų finansuojami įvairūs žalotojai, sabotaznikai ir šnipai, veikią liaudiškose demokratijose ir Tarybų Sąjungoje.

Leidžia tam reikalui pinigų ir Francūzija ir Anglija. Ar dėl to galima stebėtis, kai kraštuose, esančiuose "anapus uždangos", nuolat sučiumpami šnipai, diversantai, žalotojai, palaikomi kitų kraštų pinigais ir direktyvomis?

O kai dėl Izraelio, tai mums rodosi, jog to naujo, nedidelio krašto vyriausybė gerokai susikompromitavo besikišdama į Čekoslovakijos reikalus. — **Laisvė.**

Amerikiečiams Pavyzdys

Amerikos žurnalai galėtų pabandyti duoti savo žmoniems pavyzdį, kaip atidaryti duris dėl prekybos. Pavyzdžiui, Time galėtų nurodyti, kad Sovietai atidavė Kinijai Čangčum gelžkeli be kompensacijos, nors rusams priklausė didžiama šerų. Tik įsivaizduokit, kaip būtų gražu, jei amerikiečiai, kuriems priklauso 48 procentai Canadian Pacific Gelžkelio, atidavė (Pabaiga ant 9 pusl.)

Kodėl Kiniečiai "Nenori" Grįžti

Rašo J. Yla

Tur būt jau kiekvienam yra žinoma, kad Korėjos karas tęsiasi tik dėl vieno dalyko: belaisvių.

Amerikiečiai, būdami labai geros širdies žmonės, nesutinka siųsti kiniečių namo prieš jų valią. Taip aiškina didlapiai.

Bet pažiūrėkite, kodėl tie kiniečiai "nenori" grįžti namo.

Toronto Daily Star korespondentas William Stevenson, kurs lankėsi belaisvių kempėse Korėjoj, Star savitraštyje rašo:

"Korėjoj, kinams nacionalistams iš Formosos pavyko patekti į Koje salos belaisvių kempes už 'instruktorius' su Jungtinių Valstijų armijos kultūrine ir apšvietos tarnyba. Jie padėjo suorganizuoti Pietų Korėjos Antikomunistinę Lygą, kuri uždeda prezidento Syngman Rhee valią ant civilių gyventojų. Lyga panaši į Hitlerio Jaunimą ir buvo įsteigta buvusio Pietų Korėjos vidaus reikalų sekretoriaus, Lee Bum Suk, kuris pats praleido ilgą laiką tremtyje nacių Vokietijoje. Lee Bum Suk yra vienas iš kelių orientalių (rytiečių), kurie siekia diktatorinių metodų jų opozicijoje komunistų diktatūrai. Jis buvo pasiūlyęs ir budistų vienuolyną keliems metams pirma negu jis sudarė savo aziatišką fašistinę filosofijos versiją, o jo metodai matomai supuola su kinų nacionalistų idėjomis.

"Sioki tokį vaizdą sekmingumo Formosos įsikūsimui Korėjoj davė tas faktas, kad aš buvau vienintelis laikraštinių, kurį įleido į Koje kempę, kontroliuojamą Antikomunistinės Jaunimo Lygos. Su manim buvo Selwyn Lloyd, Britanijos valstybės ministeris. Generolas Edward H. Lastayo, Jungtinių Valstijų Sacond Logistics Comandos, bandė perkalbėti Lloydą, kad jis neitų į kempę.

"Vienas iš jo pavaldinių, pulkininkas Joseph James, paaiškino: 'Antikomunistinė Jaunimo Lyga palaiko discipliną čia ir baudžia tuos, kurie iškrypsta iš linijos.' Mūsų saugumas viduj kempės, faktinai, priklausė nuo geros valios lygos lyderių, atžymėtų metaliniais ženklais, kuriuos jie nešioja prisisege prie atlapų. Šitie vyrai kontroliuoja belaisvius per 'batalijonų k o mandierius', kurie įleido mus į kempę po to, kai generolas Lastayo buvo įtikintas, kad nieko bloga mums neatsitiks.

"Šioji kempė (compound) iš 10,400 buvusių Kinijos ir šiaurės Korėjos kareivių nubalsavo prieš repatriaciją į komunistų dominuojamus jų

namus. Trumpas tyrinėjimas parodė, kad jie vienbalsiai balsavo todėl, kad bijojo fizinės bausmės, kuria lygos nariai baudžia dezertyrus. Tokia pat situacija kitose 'antikomunistinėse' kempėse, kur kinai nacionalistai instruktoriai pasakė belaisviams: 'Prašykit vežti į Formosą, kitaip jūs būsit čia ir pusit...'

"Šios formosiečių strategijos pasekoj, užsitęsė Korėjos paliaubų derybų užsikirtimas. Jungtinių Tautų delegatai nusistatė nesiusiti tu belaisvių, kurie tikrai bijo grįžti į komunistų teritoriją. Jie priėmė pranešimą, kad 100,000 belaisvių įeina į šią kategoriją — didžiausia dalis visų komunistų kariuomenės belaisvių. Buvo pademonstruota, kad daugelis iš jų neturi ypatingos priežasties tikėtis komunistų keršto, bet bijo antikomunistinės lygos vadovybės savo kempėse".

Matote, kokia situacija. Čiangkaišeko nacionalistai atsiumtė į belaisvių kempes savo teroristus, kurie fiziniai baudžia tuos, kurie iškrypsta iš jų linijos, o Jungtinės Tautos galvas guldė.

Faktinai, amerikiečiai panaudojo, per čiangkaišekininkus, prievartą, kad belaisviai negalėtų laisvai išreikšti savo norus, o apsisukę rėkia, kad jie negali vežti belaisvius namo prieš jų valią.

Ir tas dar ne viskas. New Yorke, Jungtinių Tautų atstovai eikvoja laiką diskusijoms, kaip tą problemą išspręsti.

A. Višinskis turėjo tikrai gerą pasiūlymą. Jis siūlė: sulaikyti mūšius, o paskui diskutuoti belaisvių reikalą. Jeigu mūšiai būtų sulaikyti, tai ir belaisvių problema pasidarytų visai kita.

Tie belaisviai reikalingi čiangkaišekininkams. Jie reikalingi tiems, kurie reikalauja plėsti karą į Mandžuriją ir visą Kiniją. Jeigu taika Rytuose būtų atsteigta, jie būtų belaisvių visai nenorėtų.

Kaip Eina Vajus

LB Jubiliejiniame Parengime Suaukojo \$602.00;

J. Valaitis Smarkiu šouliu Pralenkė Br. Šalčiūną

Torontiečių ruoštame LB dvidešimts metų gyvavimo paminėjime laikraščio rėmėjai suaukojo \$602.00. Tai stambumu rekordinė ir labai atitinkanti Liaudies Balso esamiems reikalams parama. Gražus būrys draugų ir draugių gausiai parėmė savo laikraštį. Arčiau pažįstantieji esamą laikraščio padėtį nepagailėjo atsiskirti ir su pusšimte dolerių. Pavyzdžiui, torontietis J. Keveža paaukojo \$50.00; hamiltonietis A. Petronis pora savaičių prieš parengimą pridavė \$25.00 aukų, o parengime vėl aukojo kitus \$25.00; nuoširdžių LB rėmėjų hamiltoniečių Pampalų šeima laike šio vajuus irgi jau gerą pusšimtę dolerių paaukojo Liaudies Balso paramai. Liaudies Balsas turi ir daugiau tokių duosnių rėmėjų. Nemažiau vertinama ir smulkesnė parama dėl laikraščio. Tik visų bendras pasiaukojimas išlaidė LB per pastaruosius 20 metų ir užtikrina jo išsilikymą ateityje.

Pirmųjų vajininkų lenktynės irgi labai atitinka jubiliejaus atžymėjimui. Pereitą savaitę montrealietis vajininkas Br. Šalčiūnas buvo smarkiai pralenkęs torontietį vajininką J. Valaitį. J. Valaitis visu smarkumu metėsi veiklon ir išvakarėse LB jubiliejinio parengimo su viršlaikiais darbavosi ir parengime pridavė aukų blanką su virš \$200 aukų ir dar ant rytojaus po parengimo dar pridavė naują prenumeratą, ke-

liasdešimts atnaujintų ir \$32.00 surinktų aukų. Tuo šouliu jis ne tik pasivijo, bet ir pralenkė Br. Šalčiūną. Montrealiečiai - verduniečiai taipgi labai pavyzdinčiai darbuojasi remdami savo vajininką. Pačios lenktynės pirmųjų vajininkų tampa kartu lenktynėmis torontiečių su montrealiečiais.

Bendrai laike praeitos savaitės vajuus eiga pakrypo gerojon pusėn. Vajininkų eilės pasipildė su penkiais naujais vajininkais. J. Karandzevičius, Port Arthur, Ont., gindamas miško kirtėjų ir trečio rajono garbę prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$70.00 surinktų aukų. V. B. brooklynietis irgi gražiai atsiliespė su atnaujintomis prenumeratomis ir \$26.00 surinktų aukų. J. Jaskevičius, worcesterietis, į vajininkų eiles įėjo prisiųsdamas naują prenumeratą ir \$39.50 surinktų aukų. F. Kazokas, Lethbridge, Alta., ir L. Kavaliauskaitė, Richmond Hill, N. Y., taipgi gražiai įėjo į vajininkų eiles.

Iš seniau į vajuus veiklą stojusieji vajininkai irgi gražiai atsiliespė. Vajininkė, Kearny N. J., prisiuntė tris naujas prenumeratas ir pranešė, kad tęsia vajuus veiklą toliau. J. Astylienė, Hamilton, Ont., labai puikiai pasirodė su atnaujintomis prenumeratomis ir aukomis. Ji gerai įtvirtino vajininką Hamiltoną belenktyniuojančių vajininkų trečioj vietoj. Redleikielis M. Deedas irgi nepa-

prastai gražų šouli padarė vajuus darbe. Jis prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$21.00 surinktų aukų. A. Diksonas, Winnipeg, Man., ir R. Niaura, Dedham, Mass., gražiai pažengė vajuus darbe prisiųsdami atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų. Iš tolimojo San Francisco, M. Alvinienė vėl atsiliespė, prisiųsdama dar penkinę surinktų aukų.

Tarprajoninėse lenktynėse antras rajonas užėmė pirmą vietą; pirmas — antrą; trečias — trečią ir ketvirtas — ketvirtą.

Su gruodžio 8 d. iš rajonų gauta:

Iš pirmo rajono 7 naujos prenumeratos ir \$442.25 aukų.

Iš antro rajono 11 naujų prenumeratų ir \$952.75 aukų.

Iš trečio rajono 1 nauja prenumerata ir \$215.00 aukų.

Iš ketvirto rajono \$38.50 aukų.

Iš JAV 12 naujų prenumeratų ir \$346.45 aukų.

Iš Škotijos 2 naujos prenumeratos ir \$11.25 aukų.

Viso 33 naujos prenumeratos ir \$2,006.20 aukomis.

Vajininkai pagal punktus išsirikavę sekančiai:

J. Valaitis, Toronto,	6,438
B. Šalčiūnas, Montreal,	6,263
Hamiltonas	1,870
J. Karandzevičius, P.A.,	800
Vajininkė, Kearny,	700
M. Deedas, Red Lake,	690
M. Vidruk, Winnipeg,	560
M. Alvinienė, S. Fran.,	508
Senas Vincas, Gibstown,	438
J. Jaskevičius, Worcest.,	435
R. Niaura, Dedham,	425
Brooklynietis,	360
J. Tunyla, Skotija,	333

K. Kilikevičius

Suzanne Cloutier, kanadietė, kuri turėjo gerų pasisekimų meno srityje. Ją Amerikos ir Europos kritikai giria už puikų vaidinimą filmoj "Othel-

lo". Ji taipgi svarbią rolę vaidina francūziškoj filmoj "Juliette ou la Cle des Songes". Dabar ji dalyvaus filmos gamyboj Afrikoje.

Lietuvių Kituose

Tūksta Tarybinė garbinga Didžiojo tų. Būda binės Ai jie kovo nigsberg lyvavo i kietijos slovinga vių taut vyriškur tancių li rininkų l dinais ir ... Ta liniai vy puolama Prūsijoje gu. Mies keliomis mis. Kie te buvo gynybai kurioje hitlerini gai ir a

Tačiau užteko t triuškin verstu Kenigsb dejo i taen. 6 o tris dien šas paty 42 tūkst kų buvo tūkstanė

Šiose nemaža ročė did Komj kūnas, g Tarybin metų ru lią jis p

Kuop vo, ga miestą kulkosv: pėstinin Snaiperi prasibro taikliais kosvaid, buvo ap "Už nau nuopeln go užen prieš V

Kary: automai se. Gatv kai prie Mūsų a nis po myn. D ir Gura kai užė kvartak nelaisvė kų. Gu tuonis v vanotas liais.

Iman mėjo M Jakuba

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tęsa)
Lietuvių Tautos Sūnūs
Kituose Frontuose

Tūkstančiai lietuvių karių Tarybinės Armijos eilėse garbingai kovojo daugelyje Didžiojo Tėvynės karo frontų. Būdami įvairiuose Tarybinės Armijos junginiuose, jie kovojo ties Oderiu, Kenigsbergu, Špree, Elba, dalyvavo Berlyno ir kitų Vokietijos miestų šturmuose, šovingai atstovaudami lietuvių tautą. Už drąsą ir didvyriškumą dešimtys tūkstančių lietuvių karių bei karininkų buvo apdovanoti ordinais ir medaliais.

... Tarybinės Armijos daliniai vykdė plataus masto puolamąsias operacijas Rytų Prūsijoje ir ties Kenigsbergu. Miestas buvo aprūpintas keliomis sustiprinimo linijomis. Kiekvienas namas mieste buvo pritaikytas ilgalaikiai gynybai. Kenigsbergo igula, kurioje buvo 100 tūkstančių hitlerininkų kareivių, ketino ilgai ir atkakliai priešintis.

Tačiau Tarybinei Armijai užteko trijų dienų, kad su-triuškintų šią tvirtovę ir priverstų priešą kapituliuoti. Kenigsbergo puolimas prasidėjo 1945 metų balandžio mėn. 6 d. Kautynės užtruko tris dienas. Per tą laiką priešas patyrė didelių nuostolių: 42 tūkst. kareivių ir karininkų buvo užmušta, o dešimtys tūkstančių paimta į nelaisvę.

Šiose kautynėse dalyvavo nemaža lietuvių karių, kurie rožė didelę drąsą.

Komjaunuolis Julius Norkūnas, gimęs 1925 metais, į Tarybinę Armiją atėjo 1944 metų rudenį. Savo kovos kelią jis pradėjo snajperiu.

Kuopa, kurioje jis tarnavo, gavo uždavinį užimti miestą Maitheten. Priešo kulkosvaizdžio ugnis kliudė pėstininkams veržtis pirmyn. Snajperis Norkūnas drąsiai prasibrovė priekiu ir keliais taikliais šūviais privertė kulkosvaizdį nutilti. Norkūnas buvo apdovanotas medaliais "Už narsumą", "Už kovos nuopelnus", "Už Kenigsbergo užėmimą", "Už pergalę prieš Vokietiją".

Karys Gurauskas kovėsi automatininkų kuopos eilėse. Gatvių kovose hitlerininkai priešinosi iš visų jėgų. Mūsų automatininkai žingsnis po žingsnio veržėsi pirmyn. Drąsuolių tarpe buvo ir Gurauskas. Automatininkai užėmė miesto pakraščio kvartalą ir stotį paimdami nelaisvėn apie 300 hitlerininkų. Gurauskas, nukovęs aštuonis vokiečius, buvo apdovanotas ordinais ir medaliais.

Imant Kenigsbergą pasižymėjo Martinas Šakis, Julius Jakubauskas, Povilas Tunai-

tis, Antanas Morozas iš Pa-gėgių. Vieni jų buvo artileristai, kiti — minosvaidininkai. Su kovomis jie nuėjo iki Berlyno.

Eilinis Šarauskas, gimęs ir augęs Šiauliuose, buvo kulkosvaidininku. Ties Pilau jis kulkosvaizdžiu sunaikino 150 hitlerininkų. Drąsiai kovėsi jis taip pat Kenigsberge.

Kartą vokiečių automatininkai mėgino patekti į mūsų grupės užnugarį. Tai pastebėjo kulkosvaidininkas Šarauskas ir užėmė patogią poziciją. Kai hitlerininkai prisilinko vsai arti prie jo, jis kirtu jiems smūgį iš sparno. Hitlerininkai tokios staigios ugnies nelaukė. Jie lyg paklaikę metėsi bėgti. Daug priešų automatininkų buvo užmušta.

Už šias kautynes Šarauskas buvo apdovanotas Šlovės III laipsnio ordinu ir medaliais.

Puolamosiose kautynėse pasižymėjo karys Antanas Jakas, kilęs iš Pakalniškių kaimo. Jis vienas pirmųjų išiveržė į priešų pozicijas, nukovė hitlerininkų karininką ir kelis kareivius. Už narsumą jį apdovanojo ordinais ir medaliais.

Didvyriais pasirodė Vladas Benderaitis, Juozas Matusevičius, Juozas Urbaitis, leitenantas Vaišvila, Stasys Sabaliauskas, Juozas Strimaitis, Kazys Mikelėnas ir šimtai kitų.

1945 metų pavasarį Tarybinė Armija pradėjo naują didelį puolimą, kurio pagrindinis smūgis buvo nukreiptas į Berlyną. Berlyno operacija buvo pati stambiausia operacija Didžiajame Tėvynės kare.

Balandžio 16 dieną, anksti rytą, netikėtai iš mūsų pozicijų pradėjo šaudyti 22,000 pabūklų. Priešą puolė 4,000 tankų, 5,000 lėktuvų. Kovos bare pasidarė šviesu lyg vidudienį. Prožektoriai nušvietė kelią mūsų puolantiems junginiams ir kliudė priešui taikliai šaudyti.

Berlynas iš seno buvo pasiruošęs ilgalaikiai gynybai. Tarybinėms kariams teko didvyriškai pasidaruoti, kad galėtų pralaužti gynybos linijas ir užimti Berlyną. Šturmuo daliniai kovėsi su nepaprastu atkaklumu, valė nuo hitlerininkų vieną namą po kito. Tarybinė artilerija tiesiu taikymu triuškinė priešų ugnies taškus, miesto sustiprinimus, skynė kelią pėstininkams.

Nežiūrint didžiausių sunkumų kovojant didelio akmeninio miesto sąlygose, nežiūrint beviltiško hitlerininkų priešinosi, Tarybinės Armijos daliniai sėkmingai slin-

ko pirmyn. Balandžio pabaigoje mūsų kariuomenė jau pasiekė centrinį miesto rajoną — Tirtgarteną, kuriame buvo Vokietijos reichstago rūmai.

Tą pačią dieną vieno pastato rūsyje lietuviai kariai Raukėnas, Kalinis, Pokunis, Radvilavičius, Mačiūnas ir Navickas rašė laišką savo draugams. Laiškas buvo adresuojamas lietuviškam daliniui, komjaunimo organizatoriaus Alekso Jankausko vardu:

"Dideli atstumai, drauge Aleksai, dabar mus skiria. Kai iš jūsų dalinio išvykome, mes atsidūrėm netoli hitlerininkų žmogžudžių gūžtos — Berlyne. Šio plėšikų centro priemiestyje Vilhelmsdorfe mes, lietuviai, gavome pirmą kovos "krikštą". Fašistai čia buvo smarkiai įsitvirtinę ir, matyt, galvojo mus ilgam sulaukyti. Bet jūsų dalinyje įgytas patyrimas čia mums pasitarnavo. Po artilerinio bei minosvaidžių paruošimo mes per kelias minutes užbloka-vome atskiras namų grupes ir atkirtome fričų ryšius, visus jų pasitraukimo kelius. Kai po trumpo pasirengimo susprogdinome kelis fašistų apstetus pastatus, kitų namų languose iškabino baltą s marškas. Apie 700 hitlerininkų mes tuomet paėmėme nelaisvėn.

Ne kitaip buvo ir su Nokinio priemiesčiu.

Dabar mes išėjome į centrinius miesto kvartalus. Čia be pertraukos šaudė mūsų artilerija. Ore "kabo" tūkstančiai mūsų lėktuvų. Dūmų debesys skęsta svarbiausia Berlyno gatvė Unter den Linden. Su lietuviška daina mes artėjome prie šios gatvės.

Visiškos mūsų pergalės valanda nebetoli. Mes džiaugiamės, kad esame šios šlovingos pergalės dalyviai".

Balandžio mėn. 30 d. prasidėjo reichstago šturmas. Netrukus Neustrojevo ir Davidovo vadovaujami batalionai įsiveržė į jo rūmus. Kol viduje vyko mūšis, seržantai Jegorovas ir Kantarija iškėlė ant reichstago raudoną vėliavą.

Didžiausios karų istorijoje kautynės pasibaigė visiška Tarybinės Armijos pergalė. Rusų kariuomenė trečią kartą per pastaruosius du šimtus metų žygiavo Berlyno gatvėmis.

Šiose didžiausiose kautynėse Tarybinės Armijos eilėse pety į petį su rusų tautos sūnumis didvyriškai kovėsi visų tarybinų tautų sūnūs, tamė skaičiuje ir šimtai geriausiųjų lietuvių tautos atstovų.

Tauragės gyventojas Sta-

Louis Marshall, kita kana-dietė, kuri turėjo pasisekimų mene. Jungtinių Valstijų kri-tikai labai gerai įvertino po-

jos koncerto New Yorko Town Hall. Ji yra kilus iš neturtingos šeimos, sirgusi paralyžiumi.

sus Tamulaitis buvo vienas aktyviausių Berlyno šturmo dalyvių. Dalinys, kuriame jis tarnavo, išvalė nuo hitlerininkų dešimtis miesto namų. Kai kurie, verždamiesi pirmyn, prisiartinio prie vieno didelio pastato, stipri hitlerininkų ugnis valandėlei juos sulaukė. Tuomet Tamulaitis su grupe karių drąsiai prisilinko prie pastato ir apmėtė hitlerininkus granatomis. Priešo atramos mazgas buvo sunaikintas, 30 kareivių bei karininkų paimta nelaisvėn. Tamulaitis ir dešimtys kitų karių buvo apdovanoti ordinais ir medaliais.

Juozas Kazanavičius iš Ukmergės dalyvavo Berlyno šturme ryšininku. Persikėlus per Oderio upę, dalinys, kuriame jis tarnavo, triuškinė priešų sustiprintą gynybą miesto pakraštyje. Ryšininkams teko tiesti laidus atvira, smarkiai apšaudoma vietoje. Aplinkui sproginėjo minos ir sviediniai, bet ryšiai nenutrūko nė vienai mi-

nutei. Kazanavičius su dviem ryšininkais, nepaisy da m i priešų ugnies, taisė laidus, atmušinėjo priešų kontratakas.

— Aš buvau žvalgu, — pasakojo sugrįžęs iš Berlyno į Trakus Jonas Karlaivičius. — Puolimas vyko ties Oderiu. Mes gavome uždavinį atvesti "liežuvį". Sutemus išėjome hitlerininkų pozicijų link. Netrukus pastebėjome priešų blindąžą ir apsupom jį. Kai iš blindąžo išėjo hitlerininkas, jį tuoj pat sučiupome, o blindąžą susprogdinome. . . Kartą mes keturiose užėjome į kaimą ir kaktom susidūrėm su 20-čia hitlerininkų. Nieko nelaukdami, puolėme hitlerininkus, apmėtėme juos granatomis. Visa priešų grupė buvo išblaškyta, keli fašistai paimti nelaisvėn. Mano karinėje knygutėje įrašytos trys Vyriausiojo Kariuomenės vado draugo Stalino padėkos.

(Bus daugiau)

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti
 Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius,
 mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą
 Pardavimui turime didelį pasirinkimą
 Prašome Kreiptis:
JOHN BARCAS
 (Lietuvis)
 Atstovauju
A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE
 855 College St. Tel. LO. 7152
 Namų Adresas
 218 KEELE ST. Tel. LY. 8707

310
290
283
g, 260
o, 200
o, 180
o, 170
o, 165
H, 150
n, 140
n, 130
n, 126
n, 100
ur, 100
ge, 50
irmiau
arinčių
unkty,
raeit0s
tės va-
er0jon
kraščio
enume-
eiškia-
nkime,
ad va-
rie pa-
mai tu-
jų pre-
nema-
is. Tie-
ai gra-
dar yra
raugių,
siliepi-
rezul-
apiame
rajono
garbin-
LB rei-
i Jūsų
Taipgi
i kitų
epusius
Dėkime
numa-
lyta su
būtina
eities.
čius

rbia rolę
oj filmoj
des Son-
vauja fil-
koje.

Montrealo Žinios

Autobuso Vairuotojas Nubaustas

Rugpjūčio 23 d. ant kampo Frontenac ir Demontigny gatvių susimušė provincijos autobusas su vietos autobusu. To rezultate vietinis autobusas buvo išmuštas iš vėžių ir per tvorą įstrigo į vaikučių žaidimo sodelį, sužeisdamas daug žmonių, o vieną vaikūtį, stovėjusį prie supinio, visiškai užmušė. Šiomis dienomis to įvykio teismas praėjo.

Tuo laikų netikėtų mirčių tyrimo teismo (coroner's) džiūrė provincijos autobuso vairuotoją pripažino kriminaliai atsakomingu už nelaimę ir vaikučio mirtį. Valstybės gynėjas reikalavo, kad jis būtų nuteistas kaip žmogaus užmušėjas.

Pereitą pirmadienį Queen's Bench Teismo džiūrė pripažino jį neatsargiu vairuotoju ir teisėjas ant vietos išnešė sprendimą, būtent, \$50 pinigines pabaudos ir šoferio leidimą atimti iki gegužio 1d., 1953 metų.

Miestas Planuoja Praplėsti Vandens Sistemą

Montrealo miestui kas kartis daugiau ir daugiau augant gyventojais, aišku, au-

ga didesnis ir vandens poreikis. Patenkinimui šio svarbaus poreikala v i m o, miestas jau baigia praveisti trečią didįjį rezervuarą ir su tuo manoma patiekti 300 milijonų galionų vandens į dieną. Tuomet, manoma, vandens jau niekad žmonėms nepritrūks.

Baigimui šio projekto ir pagerinimui kitų vandens tiekimo plėtimo reikalų, miestas paskyrė viešųjų darbų departamentui \$10 milijonų.

Zemoms Rendoms Stubų Reikalai

Miesto gyventojų komiteto dėl žemų rendų stubų valdyba pereitą savaitę savo reguliariame mitinge paskyrė specialią komisiją ir instruktavo ją paruošti memorandumą, kuris bus patiektas miesto tarybos valdybai. Memorandumas nurodys įvairius būdus finansavimui žemų rendų namų budavojimo ir prašalinimo senų, netikusių gyvenimui namų, einant pagal National Housing Aktą.

Komitetas taipgi diskutavo spaudos raportus apie Kvebeko Provincijos Komisiją dėl stubų reikalų, kuri sakoma, yra priešinga val-

džios paskoloms miestams dėl namų statymo, nes tai, pagal juos, būtų žingsnis į socializmą. Tuomet, komitetas sako, lai Kvebeko Komisija duoda kitą pasiūlymą stubų trūkumo išrišimui.

"Tingiaio" Verčiamas Vogė Automobilis

Ville St. Laurent miesčiu ke areštuotas 15-kos metų jaunuolis už vogimą automobilį. Bėgyje pastarųjų kelių savačių jis pavogė kelis automobilius, nors tiesa, privažiavęs arti savo namų juos palikdavo.

Policija, jį areštavusi, paklausė, kodėl jis vagia automobilius, o paskui pameta. Jaunuolis atsakė, "už tai, kad aš tingiu važiuoti namo gatvėkariu ar autobusu".

Smetona Buvo Nuvykęs Į Tėvo Laidotuves

Juozas Smetonos tėvelis gyvenęs Jungtinėse Valstijose ir buvo jau sulaukęs, rodos, virš 80 metų amžiaus. Pereitą savaitę jam mirus, Juozas su sūnum Vickie buvo nuvažiavę į tėvelio laidotuves.

Tenka pažymėti, kad Juozas prieš savaitę laiko buvo nuvykęs sergantį tėvelį aplankyti, o grįžęs namo gavo žinią, kad mirė.

Pagerbė Petruilius

Lapkričio 29 d., Jonui ir Genovaitei Petruiliams buvo surengtas balius, pagerbti juodu jų 15-kos metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių progą. Rengėjai ir svečiai jubiliantams palinkėjo ilgiausių metų ir įteikė dovanų.

Serga

Albertas Simijonas jau kuris laikas atgal aplaikė kojų operaciją. Pasveiko.

Ona Adakauskienė, sirgusi pirmiau, dabar vėl sunkiai susirgo ir randasi Royal Victoria ligoninėje.

Vladas Butėnas sunkiai serga strėnų skaudėjimu. Gydytojo priežiūroj gydosi namie.

Pataisymas Klaidos

Pereitos savaitės LB laidoje buvo pranešta, kad Birutė Malinauskienė turėjo vidurių operaciją, bet patyriau iš jos pačios, kad netiesa. Ji gal kiek nesveikavo, bet nesirgo ir neturėjo operacijos. Atsiprašau už klaidą.

Jei Norite Žinoti, Kas Tihrai Dedasi Pasauly. Skaityt Kit Liaudies Balsą

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Karandzevičius, Port Arthur, Ont., prisuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$70.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Kunchys \$10.00; J. Sargautis, J. Karandzevičius, G. Stenulis, F. Tumėnas ir J. Sklenys po \$7.00; W. Rožela \$5.00; W. Dlugauskas ir J. Lasinskas po \$3.00; W. Kurila, K. Rudinskas, W. Kezelevičius ir G. Puras po \$2.00; W. Sterypet, J. Goptaitis, A. Mikonis, K. Biuleke, W. Kureckas ir Rėmėjas po \$1.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė nuo montrealiečio vajininko B. Šalčiūno ir jo talkininkų keturias naujas prenumeratas, keliasdešimtis atnaujintų ir \$96.00 surinktų aukų. Aukojo: Paukštis \$20.00; Pet. Šuplevičius \$10.00; J. Čičinskas, J. Vaitekunas, Jolicoeur ir Žvirblys po \$7.00; LB Skaitytojas \$5.00;

Jurgis, V. Rimavičius, J. Skripka, J. Mikalijonas, J. Celkis, Peter, K. Zečius, Albertas, F. Kusleika, S. Zastar, P. Radzijauskaitė, Posančalietis ir A. Mathewson po \$2.00; R. Luksa, J. Svajus, Skapiskietė, Joe, S. Bačkuskas, A. Alekna ir A. K. po \$1.00. Praeitame LB numeryje per klaidą paskelbta, kad Juozas aukojo \$100. Turėjo būti Juozas aukojo \$10.

V. K., Brooklyn, N. Y., prisuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$26.00 surinktų aukų. Aukojo: M. Kraujalis, V. Bunkus, J. Steponaitis ir A. Bečis po \$1.50; T. Kašiaučius, O. Čepulienė, A. Balčiūnas, K. Janakaitis, K. Songaila, S. Wolf, A. Gabrenas, P. Poškaitis, A. Petrika, T. Griškus, L. Gavilo-

wich, J. Weiss, Alice T., A. Dagis, G. Cheikus, T. Lis., ir G. Dirzuvaitis po \$1.00; šeši rėmėjai po 50 centų.

J. Jaskevičius, Worcester, Mass., prisuntė naują prenumeratą ir nuo worcesteriečių jubiliejinį pasveikinimą su \$39.50 aukų.

F. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Zdanio \$1.00 aukų.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$21.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Juška ir M. Deedas po \$10; A. Molson \$1.

Anna Bunkus, Newark, N. J., prisuntė tris naujas prenumeratas.

LLD K.V.K. Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą ir nuo F. Malkevich, Clinton, N. J., \$3.00 aukų.

Cambridge Liet. Moterų Klubas, per R. Niaurą prisuntė \$20.00 aukų. Taipgi R. Niaura prisuntė ir atnaujintų prenumeratų su \$2.50 surinktų aukų. Aukojo: M. Vassell \$1.50 ir J. Ceikienė \$1.00.

A. Diksonas, Winnipeg, Man., prisuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$16 surinktų aukų. Aukojo: J. Radzevičius \$5.00; S. Paknys, K. Einotas, J. Janusauskas ir A. Diksonas po \$2.00; G. Paknys, V. Lepeška ir M. Harbachuk po \$1.00.

J. Valaitis, Toronto, pridavė vieną naują prenumeratą, keliasdešimtis atnaujintų ir \$32.00 surinktų aukų. Aukojo: LB rėmėjas \$10.00; G. Palaitis ir J. Vaičiulis \$4.00;

(Pabaiga ant 11 pusl.)

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaiso me vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruilis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Liaudies

Kinijoje paganos, garvežiai, Kas būtų galėjus metus, ka nuverstas kruvėdaninis režimas kad Kinijoje paką bus gaminama monės dirbinia

Juk anais laikais ant visų meta mašinių, kurio Kinijoje, — kamščiatraukiu nuo amžinosios frezavimo stalo buvo pažymėta Jungtinėse Amerikos, "Padaryta Jap ūdaryta Vokietija

Kinijai buvo liavų ir pigių tiekėjo vaidr monopolijos d sustabdytų su monės vystym joms galimybę pavergtą, real kias užsigulėjū gauti nepaprast

Dabar atėjo laikai. 1950 metais dieną Tajua šansio mašinarvartų išvažiav traktorius, su darbininkų raminio traktorik kaip pažymėjė r a š t i s "Zel vaizdžiai paromą išvaduotosi rybinę energiją

1952 metų 1 Cindao mieste ležinkelio dirblėido pirmą š: tėvyninės gan "Pirmojo tėvy garvežio pagrašė žurnalas nija", — yra vykis naujosivėnimė. Jis b j o g liaudies de lygomis darbo dami iniciaty mi visokias sparciai stumi nomine statyb praskina keli dustralizavim

Kinijos liau imperialistinės vergovės panč spalio 1 diena nijos Liaudies susikūrimą. L sybės su Mao šakyje susifor lemiamą sąlyg siau kolonijini šalies pavirsti dustrine šalim

Kinijos Lia konsultatyvini bendrojoje pri buvo priimta 1 sėjo mėnesį, kas: "... sieki lies industriali da, bus telki

Liaudies Kinijos Laimėjimai

V. SIDICHMENOVAS

Kinijoje pagamintos mašinos, garvežiai, traktoriai... Kas būtų galėjęs prieš trejus metus, kai dar nebuvo suverstas kruvinasis gominaninis režimas, pasakyti, kad Kinijoje per trumpą laiką bus gaminami tokie pramonės dirbiniai?

Juk anais laikais beveik ant visų metalo dirbinių ir mašinų, kurios naudojamos Kinijoje, — nuo butelių kamščiatraukių iki garvežio, nuo amžinosios plunksnos iki frezavimo staklių — visur buvo pažymėta: „Padaryta Jungtinėse Amerikos Valstijose“, „Padaryta Anglijoje“, „Padaryta Japonijoje“, „Padaryta Vokietijoje“.

Kinijai buvo skiriamas žaizgų ir pigių darbo rankų tiekėjo vaidmuo. Užsienio monopolijos darė visa, kas sustabdė sunkiosios pramonės vystymąsi. Tai davė joms galimybę laikyti šalį pavergtą, realizuoti bet kokias užsigulėjusias prekes ir gauti nepaprastai daug pelno.

Dabar atėjo visai kitokie laikai. 1950 metų gruodžio 17 dieną Tajuano mieste iš šansio mašinų gamyklos vartų išvažiavo pirmasis traktorius, sukurtas kinų darbininkų rankomis. Tėvyninio traktoriaus gimimas, kaip pažymėjo Kinijos laikraštis „Zenjaminjibao“, vaizdiškai parodė neišsenkama išvaduotosios liaudies kūrybinę energiją.

1952 metų liepos 26 dieną Cindao mieste esančiosios geležinkelio dirbtuvės Syfan išleido pirmą šalies istorijoje tėvyninės gamybos garvežį. „Pirmojo tėvyninės gamybos garvežio pagaminimas, — rašė žurnalas „Liaudies Kinija“, — yra reikšmingas įvykis naujosios Kinijos gyvenime. Jis byloja apie tai, jog liaudies demokratijos sąlygomis darbo žmonės, rodydami iniciatyvos ir įveikdami visokius sunkumus, sparčiai stumia pirmyn ekonominę statybą ir tuo pačiu praskina kelią šalies industrializavimui“.

Kinijos liaudis, nusimetusi imperialistinės ir feodalinės vergovės pančius, 1949 metų spalio 1 dieną paskelbė Kinijos Liaudies Respublikos susikūrimą. Liaudies vyriausybės su Mao Cze-dunu priešakyje susiformavimas buvo lemiamą sąlyga Kinijai iš pusiau kolonijinės, atsilikusios šalies pavirsti priešakinę, industrinę šalimi.

Kinijos Liaudies politinės konsultatyvinės tarybos bendrojoje programoje, kuri buvo priimta 1949 metų rugsėjo mėnesį, sakoma štai kas: „... siekiant padėti šalies industrializacijos pagrindą, bus telkiamas dėnaesys

planiniam, sistemingam sunkiosios pramonės atstatymui ir išvystymui — kalnų rūdų, metalurgijos, energetikos, mašinų gamybos, elektros pramonės ir pagrindinių chemijos pramonės šakų.“

Programa, išreiškusi visos šalies lūkesčius, sėkmingai įgyvendinama. Per pastaruosius trejus metus bendroji pramonės produkcijos apimtis, skaičiuojant pagamintų dirbinių vertę, padidėjo du su viršum kartą. Per tą laiką mašinų, geležies, plieno gamyba padidėjo 8-9 kartus, anglies gavyba ir elektros energijos išdirbis — du kartus. Šiais metais visos sunkiosios pramonės produkcijos apimtis, neskaitant anglies gavybos, pralenks aukščiausią Kinijos istorijoje lygį. Kinijos mašinų gamintojai per trejus metus išmoko gaminti daugiau kaip 270 naujų pramonės rūšių, tame tarpe gręžiamąsias ir anglies kertamąsias mašinas, traktorius, automobilius, troleibusus, audimo stakles ir kita.

Dideli laimėjimai pasiekti ir lengvosios pramonės išvystymo srityje. Medvilninių verpalų gamyba 1951 metais pasiekė beveik 106 procentus, o audinių gamyba — 113,5 procento aukščiausiojo prieškarinio lygio. Atgaivintamos ir tos ūkio šakos, kurios buvo labiausiai nusmuktosios gomindaninio režimo laikais. Ypač tai liečia tokias pramonės šakas, kaip šilko, vilnos, cukraus, tabako, maisto.

Daug kas nuveikta ir geležinkelių transporto išvystymo srityje. Per trejus metus atstatyta daugiau kaip 14 tūkstančių kilometrų sugadintų geležinkelio linijų ir nutiesta daugiau kaip 1,200 kilometrų naujų. 1952 metais pradėjo veikti 500 kilometrų ilgio geležinkelis Čendu-Čuncin ir geležinkelis Tianjšuj-Lančžou; tiesiamas geležin-

kelis Čendu-Tianjšuj. Šitie geležinkeliai sujungs pietvakarių ir šiaurės - vakarų rajonus su pramoniniu rytų rajonu ir prisidės prie atsilikusiu šalies pakraščiu ekonomikos išvystymo. Šitai naujasis geležinkelis Čendu-Čuncin nepaprastai pagyvino Syčuanės provincijos ekonominį gyvenimą — naujai sukurta šimtas ketaus lydymo įmonių, Čendu rajone, pavydžiui, tabako paruošta ketveriopai daugiau, negu perieitais metais.

Atkurdamą ūkį, liaudies valdžia pasiekė rimtų paktimų pramonės struktūroje, dėka ko padidintas sunkiosios pramonės vaidmuo. Senojoje Kinijoje beveik visa išgaunama anglis ir geležies rūda buvo skiriama eksportui; nūdien kalnų rūdų pramonės produkcija išnaudojama daugiausia šalies viduje plienui, ketui ir valcuotiems metalams gaminti, mašinų gamybos reikmėms patenkinti.

Kinijos liaudies valdžia nesigaili lėšų tėvyninei pramonei išvystyti. 1952 metais 50 procentų valstybinio biudžeto išlaidų asiguota valstybinėms pramonės įmonėms statyti, pramonės dirbinių gamybai toliau didinti.

Svarbiausią vaidmenį vystant Kinijos Liaudies Respublikos pramonę vaidina šiaurės - Rytų Kinijos pramonė. Nežiūrint to, kad japoniškieji grobikai ir gomindaniniai valdovai buvo žymiai įsivertę, svarbiausios šiaurės - Rytų Kinijos pramonės šakos jau užbaigia atstatomąjį laikotarpį ir pradeda naują savo vystymosi etapą. Tokiose pramonės šakose, kaip metalurgijos, anglies, elektros energijos, mašinų gamybos, spalvotosios metalurgijos, chemijos, tekstilės, popieriaus, gumos ir stiklo, — pasiektas prieškarinis lygis, o kai kuriose šakose šis lygis jau pralenktas. Šiaurės - Rytų pramonės produkcijos lyginamasis svoris 1952 metais turi pasiekti 56 procentus vi-

tos šios srities produkcijos apimties.

Šiuo metu Kinijoje 70-80 procentų sunkiosios pramonės yra valstybės rankose. Tai įgalina vystyti liaudies ūkį pagal vieną planą, statyti stambias pramonės įmones, aprūpintas pačia naujausiaja technika.

Audringasis, savo tempais neregėtas sunkiosios pramonės išvystymas Kinijos Liaudies Respublikoje būtų buvęs neįmanomas, jei pasiaukojamai nesidarbuotų Kinijos darbo žmonės. Kinijos darbininkas — tai dabar aktyvus susipratęs naujosios Kinijos statytojas. Dešimtys tūkstančių kinų darbininkų yra darbo žymūnai, išradėjai, racionalizatoriai, aktyviai dalyvauja gamybiniame lenktyniavime. 1950 metais Kinijos darbininkai pateikė 24,875 išradimus ir racionalizatorinius pasiūlymus, o dėka to buvo žymiai sumažinta produkcijos savikaina ir padidintas darbo našumas.

Kovoje dėl šalies pramonės išvystymo kinų tauta remiasi pagalba, gaunama iš Tarybų Sąjungos, su kuria Kiniją sieja tamprus draugystės ir savitarpio pagalbos saitai. Abiejų šalių ekonominis bendradarbiavimas, pagrįstas visišku šalių lygiateisiškumu ir tarpusavio nauda, palankiai veikia Kinijos ekonomikos vystymąsi. TSRS tiekia Kinijai mašinų ir įrengimų, reikalingų šaliai industrializuoti. Kinijos vyriausybės prašymu TSR Sąjunga siunčia savų specialistų, kurie perteikia savo patyrimą pramonės statybos srityje. Panaudodamos tarybinius greitinius metalo piauistymo metodus, šiaurės - Rytų Kinijos gamyklos 20 kartų padidino šio darbo našumą.

Ekonominius liaudies Kinijos laimėjimus lydi darbo žmonių materialinės gerovės kilimas. Palyginti su 1949 metais, darbininkų vidutinis darbo užmokestis padidėjo 60-120 procentų. Tuo pat me-

tu prekių kainos visur sumažėjo. Šalyje išsivystė didžiulė gyvenamųjų namų statyba. Spartusis pramonės išsivystymas Kinijoje sudarė sąlygas per trumpą laiką likviduoti nedarbą, kuris buvo atitekęs respublikai kaip gomindaninio režimo palikimas.

Kinijos liaudžiai iškilio didingas tikslas — paversti Kinijos Liaudies Respubliką industrine valstybe. Milijonai darbo žmonių pasiaukojamai darbuojasi tam tikslui pasiekti.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

duotų Kanados žmonėms visą gelžkelį be kompensacijos, kad visas pelnas pasiliktu Kanadoje ir būtų panaudotas Kanados žmonių ir dėl žmonių nupiginiui prekių pervežimo ir patarnavimo pagerinimo.

Šale sugražinimo gelžkelio, rusai išlavino 16,000 technikų, kad operacija nesutrukdytų, kada gelžkelis bus visai pervestas kiniečiams. Tarybiniai ekspertai padėjo kiniečiams pastatyti nekurias vėliausias ir geriausias įmones ir matomai nereikalavo mokėti už patentus ir atradimus. Pranešama, kad moderniškas linų fabrikas pastatytas Harbine. — The Canadian Far Eastern Newsletter, Toronto.

IRANO ALIEJŲ LEIDŽIA PIRKTI

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų valdžia leidžia amerikiečių kompanijoms pirkti Irano aliejų, bet ji nesiims atsakomybės, jei kas atsitiks.

Britai dar vis teigia, kad Irano aliejus priklauso Anglo-Iranian Aliejaus Kompanijai ir turi teisę konfiskuoti, jeigu kas drįsta gabentis aliejų iš Irano.

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN
Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

T. A. Lis., ir 0; šeši
cester, prenu-
eriečių
mą su
bridge, ujintų
J. Zda-
Lake, aujintų
\$21.00
ojo: J. oo \$10;
ark, N. as pre-
to, pri-
umera-
h, Clin-
q.
Motery
rą pri-
aipgi R.
riaujin-
2.50 su-
jo: M.
Ceikienė
nnipeg,
osta at-
q ir \$16
kojo: J.
S. Pak-
nusaus-
o \$2.00;
ka ir M.
o, prida-
merata,
jintų ir
Auko-
0.00: G.
s \$4.00;
usl.)

ciausių
vimas.

būs

79

HOVARD FAST

Vertė A. Andrėnas

Paskutinė Riba

(Tęsa)

Šį šuoliais lekiantį indėnų kaimą, dingusį šiaurvakari- nių Kanzaso ir pietvakarių Nebraskos dykumoje, sekė visos nacijos akys; žmonės Vašingtone ruošėsi užbaigti nemalonų reikalą; žurnalis- tai — ginti vieną arba kitą pusę; keliautojai — pamaty- ti indėnus, šuoliuojančius greta transkontinentalin- o traukinio; laikraščiu skaity- tojai — sužinoti labiausiai jaudinančią, baigiamąją sen- saciją: atkeršyti už Kasterio sutriuškinimą ir kraštas, ku- ris kadaise indėnams priklausė, apsaugotas net nuo rau- donodžių atminimo.

Pasaulis žinojo, kada jie perėjo šiaurinę Kanzaso sieną ir kada perbrido per Ri- pablik Riverį Pietų Nebras- koje, nors jų sparne kybojo du raitininkų eskadronai. O vėliau, kai Merėjus su savo raitininkais išleido juos iš akių, vis dėlto jų neišleido iš akių kiti žmonės su mėlynomis uniformomis.

Majoras Tornburgas iš Sidnio telegrafavo Krukui: "Tikriausiai rytoj šajėnai mėgins persikelti per Plato upę netoli miesto".

Jie persikėlė tą pačią nak- tį, ir ne prie Sidnio arba Nort Plato, kaip buvo lau- kiama, ir kur be pertraukos patruliavo traukiniai su ka- riūmene, o pačiame spastų centre, mažiau kaip dvi my- lios nuo Ogalalos, kur šimtai apsaugos laužų kaip perlų vėriniai degė ant smėlio kal- vų.

Vėliau, kai šajėnai jau bu- vo prasiveržę pro tinklą, pra- sisikeverbę pro hermetiškus Kruko spastus, to persikėli- mo istoriją pavyko atkurti. Dengiami tamsos, pėsti, už kamanų vesdamiesi arklius, šajėnai priėjo prie Plato upės beveik Ogalalos priešais.

Jie buvo taip arti, jog tik- riausiai matė miesto žibu- rius, sargybų laužus ir žmo- nių siluetus aplink juos. Iš- tįsė ilga, siaura vora po du tris žmones gretoje, šajėnai ėjo šalia savo žirgų, glamonėdami juos, šnibždėdami jiems į ausį, ramindami juos. Baltasis žmogus gali pažinti arkli, o šajėnas suaugęs su savo gyslotu žirgu ir perduo- da jam savo norus dėlno pa- lietimu, glamone, žodžiu, iš- tartu pašnabždom.

Taip mažomis grupėmis, vesdami savo žirgus per lakų smėlį, jie sėlino prie geležin- kelio linijos. Jaunutis karei- vis kariškojo traukinio va- gone, sužavėtas begalinio va- žinėjimosi šen bei ten ir linksmi nūniavęs dainą, staiga nutilo ir pasakė, kad girdi duslų arklio žvengimą. Vėliau tai prisiminė bet tada nieks nieko neišgirdo, norš

visi sukluso. Prie vieno lau- žo sargiai sulėjo šuo, bet juk šuo loja ir ant kojoto; vėliau ir tai prisiminė. Buvo dar pėdos ant žemės, papasa- kojusios savo dalį istorijos.

Šajėnai pervedė žirgus per geležinkelio bėgius, matyt, taip vikriai, kaip cirko akro- batas vaikščioja ištempta viela. Jie paliko galias pėdas tarp sargybų laužų, rodan- čias, kaip lėtai jie šliaužė. Staugė kojotai, o gal būt, šajėnai susišūkavo tarp sa- vęs. Sen ir ten smėlyje liko įdubimai, liudiją, kaip jie gulėjo čia, prigludę, ir laukė su begaline kantrybe. Gal tik per dvidešimt jardų nuo sargybos laužo prie vieno ka- rio priėjo šuo ir ėmė jį uos- tinėti, o kitą dieną šuo buvo rastas pasmaugtas. Gal būt, karys gulėjo ten, susirietęs šalia dar šilto šuns lavono, ir klausėsi, kaip kareiviai ties laužų šaukė:

— Bili! Bili! Kad tave, Bi- li! Kur tu po velnių dingai? — Paskui su apmaudu: — Tai kvailas šuo, be ryto jis neras kelio atgal! — o ryta ilgų, šilkinių, truputį pašiu- šusių gaurų šuo gulėjo ant smėlio, iškišęs liežuvį, tatau irgi buvo dalis istorijos apie indėnus.

Tur būt, jie ėjo lėtai, kanti- riai, tyliai daugiau kaip my- lią, o kitą dieną rančeriai, Ogalalos krautvininkai, gele- žinkelio kareiviai lingavo galvą, stebėdamiesi laukinių gudrybe. Praėję tą mylią, in- dėnai šoko ant arklių ir vėl dūmė į šiaurę...

Krukas, nesitverdamas a s pykčiu, pasakė Tornburgui, ką jis galvoja apie karinius majoro talentus, ir Tornbur- gas, degdamas apmaudu ir neapykanta, pasileido pri- durmais indėnų.

Merėjus, prikaltas prie pė- dų, tarsi žmogus pasmerktas amžinai nešti sunkų kryžių, persikėlė per šiaurinį Plato upės intaką ir pasinėrė į smė- lio kalvų dykumą, prarijusią šajėnus. Už dvidešimt mylių į šiaurę nuo upės jis sutiko niūrius Tornburgo raitinin- kus. Jie susijungė, ir šajėnų pėdomis slinko maža beveik septynių šimtų žmonių ar- mija.

Tornburgo raitininkai buvo drausmingi, žvalūs ir švarūs. Jie stebėdamiesi žiūrėjo į iš- sekusius, nusivariusius Me- rėjaus dalinio likučius, į ap- žėlusius, sukritusius karei- vius, į jų liesą ir niūrų, pa- našų į vaiduoklį vada.

Bet, kai Tornburgas pasa- kė: — Žinot, kapitone, nuo- čia mes vieni galim tęsti ieš- kojimą. Jūsų vyrams reikia pailsėti, o ligi jūsų posto to- li, — Merėjus taip į jį pasi- žiūrėjo, jog majoras nutilo.

Vakarėjant jie pasiekė tą vietą, nuo kurios pėdsakai šakojosi — vieni vedė į šiau- rę, kiti suko į vakarus, pla- čius smėlio kalvų tyrus. Prie pat atsisakojimo buvo maty- ti neseno postovio žymės.

Tornburgas pasižiūrėjo į Merėjų, ir šis tarė: — Aš eisiu į šiaurę, majore, jeigu jūs neprieštaraujate.

Tornburgas gūžtelėjo pe- čiais; laipsniu jis buvo vy- resnis už Merėjų, bet nenorėjo ginčytis su aiškiai nela- bojo apsestu kapitonu. Uin- tas sunkiai atsiduso, tačiau nieko nepasakė. Naktį abu Reno forto eskadronai susto- jo poilsio atskirai nuo Torn- burgo raitininkų, ir rytą ma- joras ne be pasitenkinimo pamatė, kad jie išžygiuoja.

Tornburgas ėjo pėdomis, kurios vedė prie smėlio kal- vų. Kelias buvo sunkus ir žygiuoti teko lėtai. Arkliai grimzdo į lakų smėlį, vėjas kėlė debesis smulkučių, aš- trių smilčių, kurios skverbė- si žmonėms į plaučius. Jie jo- jo niūriai tylėdami, stengda- miesi prisidengti akis ir bur- ną. Kai, jau besibaigiant die- nai, jie sustojo poilsio, pasi- rodė, kad jie viso padarė dvi- dešimt mylių. Dalinys susto- jo nedidelėje dauboje, kur že- mų smėlio kauburių pylimas nors šiek tiek dengė nuo smarkėjančio vėjo.

Kareiviai buvo neįprastai tylūs ir net kažkaip baimin- gai žiūrėjo, kaip šykščiai žo- le apaugusios smėlio kalvos sugeria kruvinai raudoną saulę. Vietovė aplinkui buvo gūdi ir begarsė — ne dyku- ma ir ne prerijos, — čia ne- buvo jokių gyvybės žymių, net praskrendančių paukš- čių, net čirpiančių žiogu. Tarsi laukinis, visų paliktas krantas, kame aplinkui, kur bepažvelgsi vien kopos ir ko- pos.

Tą naktį vėjas pustė smėlį, ginė jį kaip upokšnio vande- nį, ir rytą smėlys vis dar sukosi mažais sūkuriais; žmonės kosėjo, krenkštė ir bandė išpurtyti smėlį iš savo drabužių ir pušnių. Bet jis buvo visur — maiste, kiek- viename plyšelyje, kiekvie- noje odos raukšlėje. Paniuro ir arkliai, reikėjo nuolat spustelti juos pentiniais, va- rant beveik smėlio užneštu taku.

Leitenantas Breidas tarė majorui: — Argi jūs nema- note, ser, kad mums reikė- tų pasirūpinti vandeniu? Mes beveik visą sunaudojom.

— Jie irgi, — atkirto ma- joras, rodydamas pėdas.

Vidurdienį pėdos dingo, nutrintos besisukančio smė- lio.

Visą dieną Tornburgo dali- nys ėjo ta kryptimi, kurią buvo paėmę indėnai; vakare- tylėdami pasistatė stovyklą, ir karininkai apėjo savo vy- rus, surinkdami gertuves. Jose buvo likę labai maža brangaus vandens. Karinin- kai išdavė po puodelį žmo- niui; gertuves sudėjo į vieną

krūvą ir seržantus Reiną bei Morisį pristatė jas saugoti.

Auštant, kai nuaidėjo tri- mitas, saulė kilo blandžiame ūke. Rūkas, susimaišęs su smiltimis, kabėjo žemai virš žemės. Vyrai niūriai ėmė sa- vo vandens davinį, žiūrėda- mi, kaip seržantai jų gertu- ves barškančiomis kekėmis riša prie krovinių arklių bal- nų. Majoras Tornburgas su kapitonu Akseletonu pasitrau- kė į šalį; likusieji karininkai susibūriavo mažomis grupė- mis ir sekė abu viršininkus, palinkusius ant žemėlapiu.

Akseletonas šiek tiek paži- nojo tą smėlio kalvų sritį. Tik prieš mėnesį jis stovėjo šiaurėje, Robinsono forte. Tornburgas paklausė jį:

— Ar jūs žinote, kur mes esame, kapitone?

— Judėdami ta kryptimi, — pasakė kapitonas, — mes turėjome pasiekti šiaurinį in- taką.

— Pagal žemėlapi taip iš- eina. Tai į vakarus nuo mū- sų?

— Atrodo, taip, paskui jis pasuka į šiaurę. Mes negali- me neišeiti prie upės, jeigu eisime į pietus.

— Indėnai į pietus neis... — Ne.

Majoras Tornburgas gal- vojo apie šimto penkiasde- šimt mylių atstumą, esantį tarp jo ir Robinsono forto. Dykumoje žmonės žūsta ir mažesniuose žygiuose. — Jeigu čia arti yra vandens, jie ten jos.

— Čia kažkur yra vadina- ma Beprotiško Raitelio Ver- denė, tik nežinau ar aš ją rasiu.

— O vis dėlto jūs pamė- ginkite, — tarė majoras Tornburgas.

Jie pasuko į šiaurės vaka- rus. Majoras jojo, susikūp- rinęs, patempęs lūpas ir su nuoskauda prisimindamas griežtą papeikimą, gautą nuo Kruko. Kareiviai be at- vangos pentiniais spaudė žir- gus, norėdami priversti juos pereiti iš žinginės į ristelę: taip jie vis giliau jojo į smė- lynus, o blandus rūkas, pa- mažėle kildamas, uždengė saulę. Smulkios smiltys luo- bu apdengė jų lūpas ir blakst- tienas. Atrodė, visas pasau- lis supasi pagal slystančio arklių žingsnio taktą, ir ju- dancios kopos igaudavo fan- tastinių kontūrų.

Vidurdienį kiekvienam te- ko po pusę puoduko van- dens — per maža net suvil- gyti išdžiūvusią gerklę. Ka- reiviai kimiai urzgė, o ser- žantai atsakydami pašnabž- dom keikėsi. Nieks nekalbė- jo visu balsu.

Atėjo naktis, o upokšnio vis nebuvo. Smiltys sukosi, kapojo veidą tarsi ledo kruo- pelės, ir nebuvo iš ko užkur- ti laužų — nebuvo net bizo- nų mėšlo, kuris tarsi dan- gaus mana paprastai deng- davo prerijas. Reikėjo ten- kintis sausu valgiu — džio- vinta mėsa, jūrininkų džiuve- siais, kurie įstrigdavo gelk-

lėje ir kūnė sukeldavo kan- kinantį troškulį.

Kitą rytą alkani, nepagiri- dyti žirgai jau vos laikėsi ant kojų; juos taip kankino troš- kulys, kad jie netgi nerupė- nojo išdžiūvusios ant smėlio kalvų žolės. Vidurdienį Torn- burgas, visiškai nusiminęs, į- sakė nusėsti ir už pavadžių vesti arklius.

Raitininkai kiūtino klupda- mi, apdengti luobu purvo, tartum kažkokiamė baisia- me, pikta lemiančiame sapne. Visos viltys buvo bergždžios; už kiekvienos kalvos buvo ki- ta kalva, už kiekvienos paki- lumos — tyrų smėlys.

Kai pagaliau jie surado vandenį — tai pasirodė be- santi druskinga aitraus, bals- vo skysčio valka, — jie pri- puolė prie vandens ir negalė- jo nuo jo atsitraukti, o pas- kui susirgo. Tą pačią naktį krito aštuoni žirgai.

Ir vis dar nebuvo jokių in- dėnų žymių.

Kitą rytą Tornburgas pa- sidavė ir pasuko į pietus. Da- bar smėlys čiažė jų nugaras, o ne veidus, bet vėjas tapo ledinis. Naktį be laužų ka- reiviai neišpasakytai kentė- jo, ir dar keli žmonės susir- go. Krito dar keli arkliai, o tie, kurie išliko, vos galėjo eiti žingsniais, sunkiai minda- mi sužeistomis kanopomis.

Lėtai judęs dalinys buvo panašus į nusidėjėlių, išvary- tų iš uždrausto krašto, lai- dotuvių ėitynes. Visos jų mintys galėjo būti išreikštos tais žodžiais, kuriuos Akse- ltonas prašvokštė majorui: — Jeigu tik susidursime su tais indėnais — tepasigaili jų dievas...

Jie išsėjosi, ėjo toliau, vėl išsėjosi ir vėlekos dūlino į priekį, pagal kompasą laiky- damiesi krypties, už pava- džių tempdami arklius ir paskui save palikdami arklių lavonus. Jie suvalgė visas sa- vo maisto atsargas, ir kai ku- rie kareiviai sąmokslavo bei gailiai inkštė kaip vaikai.

Kol prisikapstė ligi šiauri- nio intako, kur aptiko van- dens, žolės ir net namų toli- mame akiratyje, iš kurio ka- mino srovele smilko balzga- ni dūmai, jie smiltyse paliko tris numirėlius.

Merėjus jojo pėdsakais, vis giliau ir giliau brauda- masis į plačius, vėjų nušluo- tus, nevaisingus Dakotos plotus, visą laiką gaudamas pranešimus, kad jo grobis priekyje. Bet po to, kai pė- dos išsišakojė, toji šajėnų padermės dalis, kuri pasislė- pė tarp smėlio kalvų, tartum skradžiai žemę prasmego. Buvo begalės įrodymų, jog šajėnai persiskyrė į dvi da- lis: Kanados prancūzas, kai- linių žvėrių medžiotojas, ė- jęs Juoduųjų Kalvų link su kilpų ryšuliu, pranešė, jog matė šajėnus — vyrus, mo- deris ir vaikus, iškankintus tolimo kelio, — bet ne tris šimtus žmonių, o daugių daugiausia — šimtą dvide-

šimt arba apie padermės žval; diruoti prie M los, taip pat pr tē šajėnus ir n tį skaičių.

Bet apie ki kurie nuėjo i kraštą, nebuvo garso, nei pėd nų. Neapžve priėmė juos, baisiame prieg rijo juos be ž

Netgi Kruk kintojas, išuję rijų, negalėjo traukti dingus ki Tračiojo ra eskadronai šni tus nuo Rot klaidžiodami kydami smėlio tus arklius nu pomis, slėpd saulės nutvi paunksmėje; j raizė visą sri Robinsono fo vo, krėtė smė Siānio forto kitos vyko į š to upės ir pat žemio tyrų sk "Jokių šajė — be paliovos ir brūkšniai, grafo laidais. pėdsakų..." atsakymas, k lyje kraujo ta lis pradėjo už — ne taip ja jeigu tik nem gu jie patys džioklę. Pats tas visai n reikšmės: tas buvo Nebras vose, ne daug gu pačios tos Tegul jie ten

Kanzasas nustatė, kad no atsitikimo, tų nužudė ar piliečiui pa jog būtų ka buvo nusivary lių, keletas ra ta maistui — Bet tolimi nės postuose neužmiršo. D čio Kruko sp bebuvo ieškor

Siunčiame vaistus į l niai apdra

SI 787 D

T

C

T

šimt arba apie tiek. Du šiuo padermės žvalgai, prikoman-diruoti prie Mido forto igulos, taip pat pranešė, jog matė šajėnus ir nurodė tokį patį skaičių.

Bet apie kitus, apie tuos, kurie nuėjo į smėlio kalvų kraštą, nebuvo nieko — nei garso, nei pėdų, nei užuominų. Neapžvelgiamos kopos priėmė juos, paslėpė savo baisiame prieglobstyje, prarijo juos be pėdsakų.

Netgi Krukas, indėnų naikintojas, išužęs juos iš priėjū, negalėjo iš po žemės ištraukti dingusių šajėnų. Penki Trečiojo raitininkų pulko eskadronai šniukštinėjo į pietus nuo Robinsono forto, klaidžiodami šen ir ten, vaikydami smėlio luobu padengtus arklis nuolaidžiomis kopomis, slėpdamiesi aukštų, saulės nutviekstų kalnelių paunksmėje; jie pėdsakais išraižė visą sritį; grįždavo į Robinsono forta, vėl išjodavo, krėtė smėlio kalvas. Iš Siānio forto voros viena po kitos vyko į šiaurę nuo Plato upės ir patirdavo druskožemio tyrų skoni.

"Jokių šajėnų pėdsakų", — be paliovos skelbė taškai ir brūkšniai, lėkdami telegrafo laidais. "Jokių šajėnų pėdsakų..." Gana vienodas atsakymas, kuris atšaldė šalyje kraujo troškimą; ir šalis pradėjo užmiršti. Indėnai — ne taip jai tatau svarbu, jeigu tik nemedžioji jų ir jeigu jie patys neišeina į medžioklę. Pats jų buvimo faktas visai neturėjo jokios reikšmės: tas faktas, jog jie buvo Nebraskos smėlio kalvose, ne daugiau reiškė, negu pačios tos smėlio kalvos. Tegul jie ten ir lieka.

Kansas apskaičiavo ir nustatė, kad nebuvo nė vieno atsitikimo, jog šajėnai būtų nužudę arba bet kuriam piliečiui padarę nuostolių, jog būtų ką nors padegę; buvo nusivaryta keletas arklų, keletas raguočių papiauta maistui — ir viskas.

Bet tolimuose kariuomenės postuose apie šajėnus neužmiršo. Dėl nesilpnėjančio Kruko spaudimo vis tebebuvo ieškoma, ir iš Robin-

sono forto išvykdavo dalinys po dalinio, vis kruopščiai tebekrečia kopas ir nevaisingas prerijas.

Vienas tokių dalinių — Trečiojo raitininkų pulko eskadronas, vedamas kapitono Džonsono, paskutinėmis spalio dienomis palikęs Robinsono forta, lėtai traukė į pietus. Dvi dienas jis ieškojo, raiždamas teritoriją visomis kryptimis, iširdamas kiekvieną slėnį, kiekvieną plyšį, kiekvieną išvirtusį, sudūlėjusį stuobrį, kuriame galėjo pasislėpti keli žmonės. Antrą dieną, po vidurdienio, iš šiaurės papūtė šaltas vėjas, jis atginė skiautėtus debesis — rūsčius pirmojo sniego pranašus. Kapitonas Džonsonas pristabdė arklį, atkišo vėjui žandą ir gūžtelėjo pečiais.

— Grįžtam atgal, ser? — paklausė leitenantas Alenas.

— Matyt, teks, — nusprendė kapitonas.

— Aš manau, kad mes medžiojame vaiduoklius, — tarė leitenantas Alenas. — Jokių šajėnų čia nebuvo ir nėra.

Seržantas Lensis, raudonveidis, barzdotas, prijogo prie jų, laikydamas delną prieš vėją; jo alsavimas kilo kamuoliu, jis linkčiojo gauruotą galvą, — Snigs, — tarė jis.

— Vaiduoklių medžioklė, — pakartojo leitenantas Alenas, labai patenkintas savo palyginimu.

— Vadinasi, aš baigiau maudytis. — Seržantas Lensis visada gyrėsi tuo, jog niekad nesiprausia vandeniui, kai iškrinta sniegas.

Džonsonas žiūrėjo į kažką priekyje. Lensis, besistaipydama ant šokinėjančio žirgo, su panieka žiūrėjo į raitininkus, kurie gūžėsi balnuose nuo vėjo slėpdami veidą pastatytose apykaklėse. — Aha! — vaipėsi jis. — Argi tai žiema? Ji dar jums parodys. — Šalanciu kareivių išvaizda ji linksmino. — Nusiųskite juos namo prie židinilio, ser, — pasakė jis kapitonui, vienas sau šypsodamasis.

Bet Džonsonas vis tebežiū-

rėjo į priekį; rankos mostu jis įsakė vorai sekti jį ir nuėjo žingsniu, atidžiai išžiūrėdamas į toli, delnu pridenęs akis nuo kabančios virš kopų saulės.

— Kas gi ten, ser?

Džonsonas neatsakė, ir vora lėtai tebejudėjo į saulės nutviekstus vakarus. Pietuose ir vakaruose dangus buvo žydras; šiaurėje ir rytuose pilkšvas atspalvis, akiratyje tirštėdamas, liejosi su žeme į vieną tamsų rėžį; šitame dangaus dvilypume buvo šaltas liūdesys, ir žiema galvotrukčiais skrido ant skaidžiai geliančių vėjo ašmenų.

Dabar ir kareiviai pamatė, į ką žiūrėjo Džonsonas, bet nieks nė žodžiu neprisitarė, tartum visi, netikėdami savo akimis, laukė patvirtinimo. Reginys traukė juos savęp, kaip miegantį vilioja jam prisispavęs neįtikimas ir šurpus vaizdas. Bet jie ne skubėjo. Reginiui prieš juos vis ryškiau iškylant, kareiviai net lėtino žingsnį, ir greitai visas dalinys sustojo.

Kažkas paklausė: — O kas ten?

Tai nebuvo klausimas — greičiau minties atgarsis, šurpo klyksmas. Jie žinojo, kas ten, žinojo be jokių patvirtinimų; jie žinojo, kad jų ieškojimai baigti.

Reginys pasirodė iš vakarų, judėdamas jų link, lėtai, tarsi mirštąs gyvulys, kuris slampina į savo guolį: tai buvo vyrai, moterys ir vaikai, beveik šimtas penkiasdešimt žmonių, bet iš tolo atrodė, jog tai visai ne žmonės, ir niekas nebūtų pavadinęs jų vyrais, moterimis arba vaikais.

(Bus daugiau)

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

(Atkelta nuo 8 pusl.)
A. Berškys, B. Surma, V. Vitkus, Ch. Valaitis ir B. Poškus po \$2.00; J. Maskelis, Z. Kšenavičius, J. Gudaitė ir F. Raulynaitis po \$1.00. Minėtų aukų \$3.00 yra surin-

kęs V. Strazevičius.

A. Karpavičius, Toronto, gražiai pasidaravo jubiliejinų pasveikinimų parinkime, prenumeratų atnaujinime ir pridavė nuo F. Venckaus \$1.00 aukų.

J. Astylienė, Hamilton, Ont., pridavė nuo LLD 113 kuopos dar \$30.00 jubiliejinų pasveikinimą, keliolika atnaujintų prenumeratų ir \$36.00 surinktų aukų. Aukš surinko: J. Astylienė \$21.00; Ch. Pampalas \$15.00. Aukojo: T. Luksa \$3.00; F. Vaivila \$2.25; K. Frunskis, J. Shaynauskis, M. Lapienie ir V. Yvanauskas po \$2; P. Pergelen \$1.25; P. Gaureletz, F. Tetarenko, P. O. Wiklus, M. Araniuk, G. Kodis, J. Užunaris, Jul. Windsor, E. Windsor, A. Shunrik, J. Astyla, M. Durniak, C. Pletis, O. Kutienė, P. Astyla, M. Skinulis, T. Ewoska, ir hamiltoniečiai po \$1; dešimts rėmėjų po 25-75 centus.

L. Kavaliauskaitė, Richmond Hill, N. Y., prisiuntė

nuo LLD 20 kuopos, Mote-ry Skyriaus, Binghamton, N. Y., \$10.00 aukų ir nuo LLD 45 kp., St. Petersburg, Fla., \$5.00 aukų.

M. Alvinienė, San Francisco, Calif., prisiuntė dar \$5.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Kazlauskas \$2.00; I. L. (Geras Lietuvis), M. Balton ir J. M. Alvinai po \$1.00.

Prenumeratų atnaujinime gražiai pasidaravo torontiečiai J. Kevėža, R. Klinga, A. Daukantas ir V. Strazevičius.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Vizbar, Genesee, Alta., \$2.00;

A. Simuk, Chemainus, B. C., \$2.00;

A. Jocius, Weston, Ont., \$1.00;

Ch. Jaselun, Clyde, Alta., \$2.00 ir

B. Urbas, Pt. Dover, Ont., 50 ct.

Visiems pasidaravusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

Elora Flower Shop

396 College St.
630 Queen St. W.

RA. 5459
PL. 4183

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

FUR COATS...

Futros Permodeliuojamos Atsakingų ir
Patyrusių Kailių-Siuvėjų
\$15 ir daugiau; darbas garantuotas; senos futros
bus kaip naujos; paimam ir pristatom.

Uptown Furs

559 YONGE ST. MI. 9180
Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
Žakietus, Skraistes ir
Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Siunčiame maisto pakelius, drabužius ir visokius
vaistus į Lietuvą ir visus kitus kraštus. Visi siunti-
niai apdraudžiami. — Klauskit mūsų kainų sąrašo.

SIGMA TRADING CO.
787 Dundas St. West EM. 6-1046
Toronto, Ontario

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Žentas)

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

543 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagus šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopa rengia smagus šokius Karpatų rusų salėj, 707 Barton St. E., šeštadienį, gruodžio 13 dieną, 8 valandą vakaro.

Sokiams grieš gera muzika, bus šiltų ir šaltų gėrimų ir skanių užkandžių.

Prašome visus ir visas iš toli ir arti atsilankyti ir linksmai laiką praleisti su savo senais pažįstamais.

Rengėjos

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10-tos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio mėn. 14 dieną, 1 val. p. p.

Prašome visus narius atsilankyti į susirinkimą.

Kuopos Valdyba

Torontiečių Kronika

Pastaruoju laiku Toronto lietuviai turėjo nemažai liūdnu įvykių.

Pereitą šeštadienį buvo palaidotas Vincas Paulauskas, sulaukęs 94 metų amžiaus. Jis pirmas iš lietuvių pribuvo į Torontą ir buvo skaitomas pirmuoju Toronto lietuviu. Jo žmona buvo mirusi keli metai atgal.

Taipgi praėjusiomis dienomis mirė Kazys Jurčas, sulaukęs 65 metų amžiaus; Ann Kurtinaitienė, sulaukusi 67 metų amžiaus; ir Silvestraviciūnė.

Lai jiems visiems būna lengva Kanados žemelė.

Rep.

BANKIETAS

Šeštadienį, Gruodžio 13 Dieną

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos Salėj — 160 Claremont St.

Bus įvairių gėrimų, užkandžių ir šokiai

Visi ir visos maloniai kviečiami atsilankyti

Pradžią 6 valandą vakaro

Parengimo Komisija

E. Bagdonienė ir H. Kvainauskienė Labai Patiko Visiems Torontiečiams

TORONTO. — Didysis Liaudies Balso parengimas — paminėjimas Liaudies Balso 20 metų sukaktuvių — jau praėjo, bet jo atgarsiai ilgai girdėsies Toronte ir apylinkėse, iš kurių buvo dalyvių šiame parengime. Viešnios čikagietės — Estelle Bagdonienė ir Helen Kvainauskienė visiems labai patiko ir apie jas bus ilgai kalbama.

Mūsų viešnios pirmoji dalyvė savo programos padainavo "Lakmė" — Leo Delibes, ir "Deh! con te" (iš operos Norma) — Vincenzo Bellinio. Antroje dalyvė padainavo abidvi solo ir vėl duetus. Visi numeriai buvo puikūs ir atlikti labai gerai. Abiejų balsai labai malonūs ir gerai išslavinti. Jos taipgi įsisavina dainuojamų dainų jausmus ir ištaria aiškiai žodžius. Prie to visko — gražiai taria lietuviškai, nors gimusios Amerikoje. Klausant "Būkim draugai", "Nesegk sau rožės prie kasų", "Kur bakūžė samanota" ir kitų, žmogus jautiesi esąs Lietuvoje ir klausas lietuvių rūtų darželyje.

Draugė Rimkienė (buvusi

Abekienė) ir Vilnius reporteris nei kiek neperdėjo savo gyrimuose šių dainininkių. Didelis ačiū draugei Rimkieni už rekomendaciją. Torontiečiai džiaugiasi turėję tokią puikią progą.

Parengimą atidarė Bangos choras. Jis, be Kanados himno, padainavo "Naujas Rytas", "Gaudžia Trimitai" ir "Mūsų Jaunimas". Jam vadovavo Stella Randall, jauna chorvedė, rodos ukrainietė. Jis sudainavo labai gražiai. Bangos choras, tikėsit, ar ne, irgi tur būt ne jaunesnis už Liaudies Balsą. Bet didžiama narių — jaunimas. Paskui dainavo vien moterys, kurios labai gražiai sudainavo "Mylimosios daina" ir "Kodėl?"

Didžiąją programos šiuo sykiu pildė svečiai menininkai. Nedidelė Hamiltono lietuvių kolonija užėmė gerą dalį mūsų programos. Birutė ir Vytas Pampalai, kurie jau gerai žinomi torontiečiams iš pirmiau, gražiai pasirodė su keliais numeriais, pritaikintais paminėjimui. Edvardas ir Myrnelou Skinuliai, jauni šokėjai, gražiai pašoko. Jie atliko "Gooffus", "Peggy O'Neil", "Frances goes

dancing with me" ir "I don't care if sun does not shine".

Toronto jauni pianistai, Robertas Simonaitis ir Feliksas Laurusevičius, paskambino ant piano. Reikia pasakyti, kad jie yra padarę nepaprastai didelę pažangą.

Dainininkams ir šokėjams akompanavo Mrs. Cronenberg.

Parengimas buvo skaitlingas publika. Veikiausiai arti 400. Dalyviai gausiai parėmė laikraštį finansiniais, kuomet LB administratorius K. Kilikevičius atsisaukė. Jie suaukojo \$602.

Buvo keletas svečių iš tolimesnių vietų. Pavyzdžiui, J. Skardžius iš Montrealo, Ch. Valaitis iš Old Castle (prie Windosoro), gražus būrys iš Hamiltono, ir vienas kitas iš kitų vietų, bet nebesuspėjau sužinoti pavardes. Lai būna už tai man dovanota.

Vienas trūkumas buvo, tai stoka gėrimų. Kurie vėliau atėjo, tie mažai pasivaišino. Rengėjai matomai neapskaičiavo gerai. Atleiskit ir jiems, nes jie stengėsi patenkinti visus ir viskuo, bet tokius didelių parengimus rengiant sunku viską nurokuoti iki Z.

Teko susitikti visą eilę torontiečių laike šokių, kurie buvo po koncertinės programos, ir ant rytojaus. Visi gerė programą, o ypatingai viešnia iš Čikagos. Visi džiaugiasi, kad taip pavyko LB 20 metų paminėjimas.

Report.

VISO 127,383 JANKIAI NUKENTĖJO KOREJOJ

Washington. — Karinė valdyba gruodžio 3 d. pranešė, kad Korėjos karo mūšiuose jau 127,383 amerikiečiai nukentėjo sekamai:

Užmušta 22,331, sužeista 92,256 ir be žinios dingio 11,405. O 1,391 iš jų, kurie pirmiau paskelbti dingusiais, jau atsirado ir tarnybon sugrįžo.

Per savaitę nuo pirmesniojo valdinio pranešimo dar 386 amerikiečiai nukentėjo, skaitant užmuštus, sužeistus ir be žinios dingusius.

Francija Boikotuoja JT Svarstymus Apie Jos Kolonijas Afrikoj

United Nations, N. Y. —

Kada politinis Jungtinių Tautų seimo komitetas ėmė svarstyti skundą prieš francūzų valdžią Tunisioj, tai Francijos delegatai pabėgo iš susirinkimo.

Skundą davė Pakistanas, Egiptas ir 11 kitų azijinių-arabiškų kraštų. Jie išdėstė, kaip Francija slėgia Tunisijos gyventojus ir žiauriai slopina jų reikavimus — suteikti tautinę savivaldą arba visai išlaisvinti nuo Francijos.

Francijos delegatai apleidami politinio komiteto susirinkimą, pareiškė, kad JT "neturi jokios teisės" kištis į Tunisiją bei Moroko, francūzų kolonijas šiaurinėje Afrikojė. Tos kolonijos esantys "grynai naminis Francijos reikalas".

ČEKAI REIKALAUJA IŠTRAUKTI PASIUNTINĮ

LONDON. — Čekoslovakija reikalauja, kad Izraelija ištrauktų iš Pragos savo pasiuntinį, kaip nepageidaujamą asmenį.

Jis vadovavęs suokalbinkams, kurie veikė prieš Čekoslovakijos vyriausybę ir vedė šnipinėjimo darbą.

TAIKOS SUVAZIAVIMAS PRASIDEDA PENKTAD.

VIENA. — Čia jau suplaukė taikos delegacijos iš daugelio šalių ir ši penktadienį pradės savo darbą.

Suvažiavo šimtai delegatų iš viso pasaulio kraštų. Atstovaujamos įvairios pažiūros ir įvairūs sluoksniai.

Bonn, Vokietija. — Vakarų Vokietijos seimas sutiko kitą savaitę svarstyti karines sutartis su Amerika ir kitais vakarų kraštais.

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aproximas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina
akies nervus, nuo kurių pa-
cina nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
nius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO